

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

12+
2014 сыл
Сэтинньи
22 күнэ
Субуота
№155-156 (10212)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

Тыа сиригэр — дохуоттаах үлэни

АТАҔАР ТУРУОРАРДЫ ДЬАҔАНЫАХХА

Соторутааҕыта «Нам улууһа» МТ баһылыгы 1 солбуйааччы А.Я. Яковлевы уонна ТХУ начальнигы солбуйааччы П.П. Окоемовы кытта Хатырыкка тийэн «Чэчир» ТХПК хотонугар сырыттыбыт, балаһанньаны билистибит.

Кооператив «иккис ты-

нын» ылбыта ыйтан эрэ орпут. Кооперативы икки сыллааҕыта Дьокуускайдааҕы ТХГ академиятын бүтэрбит зоотехник идэлээх Зоя Николаевна Сидорова салайан үлэлэтэн эрэр. Сүөһү көрөөччүнэн Александра Парникова, Владимир Охлопков уонна Владимир Лебедев үлэлээн

эрэллэр. Биһиги тийибибитигэр хотонго олохтоохтор көрдөрө биэрбит 64 ынах сүөһүлэрэ хаалан, сорохторо баайыллан тураллара. Итилэртэн 14 ынах ынах баара. Блабыт үттэрин тонорон баран туттарарды кэспэпиттэр. Кооператив үлэһиттэрэ нэһилиэк дьаһалтатын күүстээх өйбүлүгэр тирэҕирэн тэрилтэни туруктаах үлэлээх онорорго турмууттарын туһунан бэрт сэргэхтик туттан-хаптан туран сээрэгээтилэр.

Артур Янович хаһаайыстыбаны көрөн, үлэһиттэри, салайааччылары кытта истинник кэпсэтэн-ипсэтэн баран кооператив салайааччытыгар Зоя Николаевнага туһалаах сүбэниаманы биэрдэ. Итиннэ тустаах салайааччыларга (ТХУ начальнигы солбуйааччыта П.П. Окоемовка, нэһилиэк баһылыгы солбуйааччы Н.В. Кларовка, т/х специалиһа М.И. Охлопкова) саҥа үлэлээн эрэр эдэр салайааччыга тэрээһин үлэтин өйүүллэрэ, күүс-көмө буолаллара, балаһанньаны хара маҥнайгыттан харах далыгар туталлара наадатын санатта уонна кэккэ соруудахтары биэрдэ.

И. ИВАНОВ

Хайдах олордугут, ыаллар?

САЙДАР САҔАХТАРЫ ТОРУМНУУЛЛАР

Бу күнүгэр 1 Хомустаах нэһилиэгэр «Алгыс» сыннаалан киинин уонна «Сайды» оҕо айар дьэтин коллективтара тэрийиэлэринэн «Нэһилиэк сайдар саҔахтара» диэн атах тэпсэн олонорон ис санааны аһаҕастык үлэстии (ток-шоу) буолбута. Кэскили түстүүр бу киэн кэпсэтинин олохтоох киин художественнай салайааччыта Анна Григорьевна Мылаханова бэркэ иллээн-саҔалаан, салайан ыытта.

Бу тэрээһингэ улууспут баһылыга А.П. Атласов, спорт маастара, мас тардыһытыгар сборнай хамаанда тренерэ, международнай категориялаах судьуйа Н.Э. Константинов, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ доцена Л.С. Ефимова, РФ суруналы-

старын чилиэнэ А.М. Софронов, биллиилээх сүүрүк С.М. Охлопков, нэһилиэк ветераннарын сэбиэтин председателэ М.Н. Дьяконов, нэһилиэк салайааччылары, депутаттара, эдэр ыччаттара, олохтоохторо кыттыһыны ылылар. Ыҥырылыах ыалдыттар нэһилиэк сайдар суолун хайдах көрөллөрүн, саныыларын туһунан сырдаттылар. Кэпсэтин нэһилиэк олоҕун-дьаһаҕын, үлэтин-хамнаһын бүтүтүүнүн хабаан бэрт көхтөөхтүк, сэргэхтик барда.

Кэпсэтин быһыгар тэрийэччилэр нэһиликтэрин туһунан киинэҕэ устубуттарын, олохтоохтор ыйытыларга хоруйдарын экранга көрдөрдүлэр. Бу тэрээһингэ ыҥырыллан кэлбит

филологической наука доктора Л.С. Ефимова үөрэтэр студенттара нэһилиэк билигин туругун быһаарыыга научнай чинчийи ыһпһыт үлэлэрин түмүгүн кэпсэтэ, ханнык салааларга обществственность күүһүн түмэр наадатын эттэ.

Биллэн турар санааны манньк аһаҕастык атастаһы нэһилиэк сайдытын тэтимирдиигэ сабыдыала, көмөтө кырата суох, үчүгэй эрэ өрүттээх. Аһаҕас кэпсэтин кыттылыахтара тапталлаах нэһиликтэрэ сайдарын туһунан сомоҕолоһорго, ыччаттар дэҕиттэр сайдылаах, киһи барыта үлэлээх-хамнастаах, дьарыктаах буолууларын ситиһэр туһунан күүскэ үлэлииргэ биер дойдулаахтарын ыҥырдылар.

СИЭН БОЛДЬУ

Чөл олох — инники кэскилбит

АРЫҔЫЛААҔЫНЫ УОДЬУГАННЫАХХА!

«Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга
А.Г. Новгородовка

Биһиги, Нам селотугар Строительнай, Ленская, А. Дьяконов аатынан уулуссалар уонна Молодежнай квартал олохтоохторун ааттарыттан үһүс төгүлүн суругунан туруорсабыт.

Урукку «Стройучастак» маҕаһынын онугар арыгыны атылыыр маҕаһынын аһыллыаҕыттан чуумпу нус-хас олохтоох квартал эбит буоллахпытына, билигин киһи ханан да хаампат, итирик-кутурук айдааннаах кварталга кубулудубут. Олорор сирбит араас дьон мустан арыгылыыр сирдэрэ буолла, манна НПК студенттара, саастаах дьон, ол иһигэр, киһи хомойоро, кэрэ аҥардарбыт эмиэ кыттыһар буоллулар. Оҕо-уруу таһырдыа кыайан сылдыбат, оонньообот буолла. Итирик дьон үөхсэрин, маатыратын, куһаҕанын барытын көрөистэ улааталлар.

Этиллибитин курдук мантан чугас педколледж, 3 оҕо садтара — «Кэскил», «Кэчээри», оскуола-саад, оҕо приюта баар сириттэн тэйтииттэ сокуонунан арыгы атыта көнүллэнэрин олохтоохтор бука бары утарабыт.

Улууспутугар чөл олоҕу тутуһууга, арыгылааһынтан нэһилиэнньэни араҥаччылыыры улууспут аҕа баһылыга А.П. Атласов иллээн-саҔалаан күүстээх үлэни ытыгарын ирдибит, үөһэ ыйылыбыт маҕаһынын сабылларын туруорсабыт.

Эрэли кытта Нам сэл. олохтоохторо
(барыта 89 киһи илии баттаабыт)

Председателю наследного совета
депутатов МО «Ленский наслег»
Олесову К.А.

Администрация Намского педагогического колледжа просит упорядочить розничную продажу алкогольной продукции на территории МО «Ленский наслег» в связи с увеличением количества приема на учебу несовершеннолетних студентов и участвовавшими случаями распития студентами алкогольных напитков, нарушения Устава колледжа, порядка проживания в общежитии. Просим увеличить расстояние от территории АУ РС(Я) СПО «Намский педагогический колледж» им. И.Е. Винокурова до торговых объектов, реализующих алкогольную продукцию до 800 м.

Основание: протокол педагогического совета Намского педколледжа от 27 августа 2013 года.

Директор Ядрева Е.В.

Зам. директора по воспитательной части Дьяконова Н.Б.
Председатель студенческого совета Башшев А.Н.

Улуус киинигэр арыгылааһынтан дьон олоҕо сатарыйыыта, суол быһылааннара, араас быдыр түбэлтэлэр тахсыылары элбээбитинэн улуус киинин депутаттара б.д. алтынны 30 күнүгэр сессияҕа оҕо тэрилтэлэриттэн арыгы атылыыр объектары 600 м тэйтииттэр дьаһалы олохтуурга этии көтөхпүттэрэ. Бу бэнидизинниккэ учарата суох сессияҕа ити боһпуроос көрүллүөхтээх этэ. Ол сэтинньи 27 күнүгэр учараттаах сессияҕа көрүллэр буолбутун төрүөтүн депутаттар нэһиликтээҕи сэбиэттэрин председателлэрэ К.А. Олесовтан туһуластыбыт.

— Касьян Афанасьевич, депутаттар инициативаларын көрүү болдоҕо туох төрүөттэн көстө?

— Ааспыт сессияҕа нэһилиэк депутаттара биер санаанан оҕо тэрилтэлэриттэн арыгы атылыыр объектары тэйтиитини 600 м онорорго куоластаан тураллар. Ол түмүгэр аһаҕас дааталаах учарата суох сессияҕа көрөргө диэн быһаарылыбыта. Онуоха оҕо приюта социальной объект быһытынан федеральной реестргэ ыйылыбатаарынан олулуу тахсыбыта. Манна нэһилиэк муньабын анал комиссията учараттаах болдооххо, ол эбэтэр б.д. сэтинньи 27 күнүгэр көрөргө диэн быһаарыны ылыммыта. Онон ханнык даҕаны субъективной төрүөттэр, ким эрэ туох эрэ төрүөтүнэн уһатаркэнгэр диэн ончу суох.

— Оттон бэйэн депутат уонна председатель быһытынан тэйтиити 600 м диэри эбиллэригэр хайдах сыһыаннааххыны?

— Манна ханнык да кэтэмэҕэйдээһинэ суох толору өйүүбүн. Кылаабынайа, бу ылар быһаарыыбыт сокуон өтгүнэн толору эппиэттэһэрин, кэлин ким эрэ бырачыаһынан уларыйбатын курдук олохтоохтук оһоһуларын ситиһиэхтээхпит. Эбэн эттэххэ, манньк хааччахтааһын миэрэлэри сэргэ общественность өттүттэн арыгылааһыны, онтон сиэттэрэр түктэри быһыны-майгыны араас көрүннэринэн боһсор үлэни тэрийиэхпитин наада.

Бэйэ информ.

(Тема салгытын 2 стр. көр)

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Эҥсиэли» хаһыакка си-
бээс отделениеларынан, об-
щественной сурутааччы-
ларынан 2015 сыл бастакы
ангарыгар сурутуу ытытылар.

6 ыйга — 489,12 солк.,

3 ыйга — 243,06 солк.,

1 ыйга — 81,02 солк.

Хаһыат индексэ —
54889, нэдиэлэҕэ иккитэ тах-
сар.

СУРУТУУ - 2015

Эрэйдээх этигэс

1991-93 сс. илин энгэр улуустарга кураан сыллар тураннар ырынак кэмигэр ыарахан этэ. Бастагы КП-лар уопсай сүөһүлэрин сыл таһаарар кыһалдата күһэйбитэ. Көһөн оттоонун былааны толорууга күчүмэҕэин иһин, правительство бартердаһан, атастаһан оттоох улуустартан оттугу, бензини, сэлээркэни толуйсуохпут диэбиттэрэ.

Сэбиэскэй кэмгэ уотурба (комбикорм) оноһуутун саппааһа баар буолан уотурбаны дэлэйдик биэрбитэ. Ол иһин 1 тонна комбикорм, 50 кг биир куула, 20 куул этэ. Ону 1 тонна окко 1 тонна комбикорму быраһсан, атастаһан, дорооххой от аһылыка атастаһаллар этэ. Аһардас уотурбанан сүөһү аһаабат, онон от сыаната үрдээн ылбыта. Онтон билигин ол дэлэй уотурбабыт суох. Сыаната 40 кг — биир куул 600 солк., гранулированной уотурба 800-1000 солк. атыыланар.

ТОННА УОТУРБА — 15 ТЫҢ. СОЛКУОБАЙ!

Онтон от 1 тонната 4-6 тыһыынча солкуобайга турар. Комбикорм 1 тонната 15-18 тыһыынча солкуобай! Комбикорм сыаната үрдээн тыа ыала сүөһү, сибиинньэ ииптэ буолла, олох аһыйатта.

1995 сылларга улуус аайы комбикорм онорор собуоттар тутулуннахтарына эрэ табыллыбыт диир төлөннөөх араатар элбэх этэ. Онтон кэнники өйдөөтүлэр, ол собуоттарга сырьё, бурдук суох эбитин. Арай, ити Хаптаҕай комбикормнай собуота тимир суолу кэтээн тутуллубутун билигин кыайыбыт дьээн эрэни күүтэллэр. Бэлэм бурдук тиэллэн кэлэригэр кэм бэлэмнээх курдукпун.

Быһата, сүөһүгэ эбии аһылыга суох, сибиинньэ уотурбата суох, сыгыга эбиэнэ суох элбэх бордудукуйаны ылбаккын. От, уотурба, бурдук саамай күүс-

тээх аһылыктар. Модукка кэлбит «мааны» ынахтары уруйдаан айхаллаан биэрдибит. Эт, үүт, арыы сыаната ырыһырыгар государство кыһаммат, ыарахан сыана атыылаһан толуйдуннар дьээн күүстээх политика барар.

Эт, үүт, арыы сыанатын сүөһүнү, сибиинньэни, сылгыны иитинэн бэйэҕэ турар сыанатын чэпчэтинэргэ күһэйлэр. Ону биһиги аһара сайдан хаалыбыт быһыылаах. Хотон дьаардаах сыта тэйтэр. Харчылаах буоллахпытына, государство хоргуту суоҕа дьээн эрэллээхпит.

Дьэ, ити курдук олохпун онкуллар. Бэйэ-бэйэбитин күһэйэр курдук, государство биллибэтинэн күһэйэр, кыпчылар, былдыаһыннарар.

Константин ЕРЕМЕЕВ, Кыһыл-Сыыр

Эрэйдээх этигэс

Урут, сэбиэскэй кэм саһана, селиэнньэ иһигэр 10-ча маһаһын баара, билигин, омунаан соҕус эттэххэ, харды аайы, ол иһин билигин уһун учарат суох. Дьэ, ол маһаһынарбыт аныгы атыһыттарга эйэбэстэрэ, ылалара-биэрэллэрэ, ааҕа-суоттуу охсоллоро түргэнэ, киһи эрэ атыылаһыах курдук. Онтукпут тас кестүү эбит, ис өттүн билигин этиэм.

АНЬЫНЫ ОҢОСТУМАҢ!

Нам селиэнньэтин килбэйэр киһинигэр турар киһи эрэ киһирэн көрүүчү үчүгэй, баай маһаһынын аһары барааччы арааһа аһыйах буолуо. Мин эмиз үксүн онно сылдыааччыбын. Биһир үтүө күн ас атыылаһа бардым. Киһирбитим соччо киһи суох. Биһир өттүгэр икки киһи, биһир мин «хайа, тугу ылабыт?» дьээн үчүгэйкээн баһайытык эдэр эрдэбиттэн атыы-эргизэн эйгэтигэр олоһун анаабыт син саастаах атыһыт ыйыһытыгар, «син кыра ону-маны ылыам», онтон «365 солкуобай» диэбитигэр биһир тыһыынчалаабы биэрдим. Киһим үс биһирдиги мөһөөхтөөбү биэрэн баран, баран истэҕинэ бастаан хайдах эрэ өйдөөбөккө өмүттэн турдум. Онтон эмискэ «тоҕо баччаны эрэ биэрдин?» дьээн ыйыһыппар, туох да буолбатаһын курдук кэлэн «ээ» дьээн баран эбии үс мөһөөхпүн биэрдэ. Бы-

дьюс пенсияларыттан хантан ылбыт бырааптарынан биһиги харчыбытыттан сийдэлээн ылыахтаахтары? Дьон аахайбаттарынан туһанан сизпкэ киһирэн тахсалара сизэ суох быһыы.

Мин, кырдыаҕас киһи быһыытын, сүбэли таарыйа этэбин, ити куһаҥан идэҕитин тохтотун дьээн. Дьончо куһаҥаны оноруу үтүнэн эргийбэтин өссө да истэ иликпин, ити аһыны оноруу. Арааһынай дьон бааллар, хомойбут-хоргоһупут кыһырыгыча инники олоххутугар охсуулаах гына быһа этэн кэбиһэхтэрин сөп.

Бу атыһыт аатын суруйбатым. Баһар, түбэһэ аахтаһына сэрэйэр дуу?

Атыылаһааччылар, атылаһар кэмнитигэр сэрэххитин, болгомтобутун күүһүрдүг дьээн сүбэлибин.

З.И. ЕГОРОВА

Саһарбат буолуохха сатамат

өлөрбүттэр, саһын ситэ илик кыыс оҕоҕо венерическэй ыарыһыны сыһыарыттар, чороччу улаатан ээр кыыс оҕо дьэитин таһыгар сырыттарына биллибэт киһи кэлэн быһаһынан тирээн куттаабыт, арыгылаан баран айдаары, итирик дьон маһаһын, уопсай дьэилэргэ уо.д.а. сирдэргэ охто сыталларын туһунан ааһан да сиппэкиин. Аны ватсабынан холуннарар, уорбалыыр ис хоһоонноох сообщениелар тарҕаналара элбээбит.

Оттон саамай дьулаана онноманна дьон өлүгэ кестөрө буолар. Холубура, айаннаан иһээччилэр суолтан киһи өлүгүн булан тылаабыттар, массынаҕа хотуотугар тумнастыбыт киһини булбуттар, дьэитигэр тыһына бастыбыты, иккис этээстэн үлтү түһэн эдэр киһи олоҕо былдыаммытын

иһитиннэрибиттэр. Манньк араас хабааннаах 93 буруй бэлиэтэммит. Нэдиэлэ аһсын уонтан саһалан сүүрбэттэн тахсалыгы тийэ ааһыллар.

Харчыга албыннататы, саарбах кооперативтарга киһирэн биһир тохтообот. Холубура, Хамаҕаттаҕа кимэ биллибэт дьахтар саппаас чаас аһылаам дьээн биһир киһиттэн 6200 солк., иккис киһиттэн 18300 солк. ылан баран сүтэн хаалбыт. «Сандал» ТХПК 2011 с. хас да киһиттэн 50, 80, 30 тыһ. солк. кредит ыларга дьээн ааттаан усунуос хомуйан баран төннөрбөтөх.

Төһө да арыгы атыыта хаарчахтааһын иһин, итирэн баран буруйу оноруу элбэх. Олор истэригэр киһини өлөрүү курдук ыарахан буруйдар бааллар. Итирик туруктаах айанныр дьон аһасана аччаабат. Манньк барыта 27 киһи бэлиэтэммит. Ол эбэтэр нэдиэлэ аһсын түөрт, алта суоппар тутуллар. Маньаха, хомойуох иһин, дьон өлүүлээх суол быһылааннара таһа тураллар.

Онон буруйу оноруу билигин бэйэтэ биһир тупса эйгэ буолан, халыһаан, диригээн иһэрэ дьиксиннэрэр. Олохпун сайдыытын таһымынан буруйу оноруу саһа ньымалара кестөллөр. Сорохторун буолуохтааһын курдук ылынар буолан эрэбит. Эссө тылламматах, биллибэккэ-кестүбэккэ хаалбыт буруйдар төһөлөөх бааллара буолуой?! Ол охсуута барыта олохтоохторго кэлэр. Дьингэ, «итирик» буруйу уодьуганыыр үлэ олох барбат буолбатах. Ол гынан баран, балыһанньк сайдар олох күүстээх дьайыыта ситтэрбэт. Ол туһунан арыгы атыылыыр маһаһынар аччыахтааһар эбиллэ тураллар. Буолаары буолан, саамай табыгастаах, сырыылаах сирдэргэ. Хаарча баарын үрдүнэн уора-кестө атыы тохтообот. Онон тылтан дьыалаҕа көһөр уолдыаста.

Л. НОГОВИЦЫНА

БУРУЙУ ОҢОРУУ КҮНҮЭЭ БИ КӨСТҮҮГЭ КУБУЛУЙДА

Балаһан ыйын 22 күнүтэн сэтгэнийн 5 күнүгэр диэри ИДЬУО оперативнай сводкалары ырытан көрдүм. Бэриллибит сыһыспараллар, бэлиэтэммит буруйдар, ыйылыбыт төрөттөр, биллэн турар, уоскуппаттар, сонньутар түгэннэрэ элбэҕэ хотомтор.

Ылан көрүүбүг, холубура, эт-хаан эчэйиитин туһунан иһитиннэриилэри. Хас нэдиэлэ аһсын уонтан тахсалы, ардыгар сүүрбэччэҕэ чугаһыыр түбэлтэ тиһиллибит. Онно аһыйах ыйдаах оҕотуттан саһалаан подростогар тийэ, араас көрүнгээх эчэйиини ылаллара элбэҕин бэлиэтээтим. Онолонуу, эчэйи көрүнгэр араас — итиигэ буспун, илиитин-атаһын тоһуппун, булгүрүппүт, эмгэн сүһүрүт, төбөтүн хайа түспүт, ону-маны ыйыһытан харбыт, ыкка ыттыттарбыт, улахан дьонтон, төрөппүттэригэр дьарылыбыт курдук оҕоҕо кырыктаахтык сыһыаннаһылар бааллар. Бу оҕо доруобуйатыгар, уйулдатыгар улахан охсуулаах, кутталлаах түгэннэр төрөппүттэртэн болгомтолоох көрүүнү-истини эрэйлэрин таһынан, дьэи кэргэнгэ иити боһуруоһа намтаабыта, ийэ, аҕа сирэр-майгыта сатарыйан эрэрэ толкуйдары үөскөтөр. Итиэннэ оҕо туһугар куһаҥан содуллаах буолуон сөп. Киһилэр ити майгыны биһир саастылаахтарыгар көһөрөн, бэйэлэрэ хатылыахтарынын син. Мань сэрэгэ кыргыттар, эдэр дьахталлар бэйэ-бэйэлэрин кытта охсуһаллара, ардыгар эрдэрин кырбыһыллара, быһаһынан аспыт түбэлтэлэрэ бааллара кэрэ аһардары ончу киэргэппэт. Дьахтар, ийэ, эдэркээн кыыс айылбаттан бэриллибит кэрэ, сэмэй сэбэрэтин сүтэрэн эрэрэ кестөр. Онон алта нэдиэлэ устата 82 эчэйи араас көрүнгэ бэлиэтэммит.

Административнай быраабы кэһии элбэх (барыта холбоон 72 быраабы кэһии оноһуллубут). Оноуоха саамай хомолтолооҕо,

«ыарыһылааҕа» бэйэ-бэйэлэригэр чугас, аймахтыгы дьон айдаарсаллара буолар. Бука сэрэйдэххэ, көмө көрдөөччүлэр тулуйалларыттан аһан, ыксаан полицияны ыһыгар, үнсэр-харсар буолуохтаахтар. Холубура, хас да түгэнгэ ийэлэр барахсаттар уолаттара арыгылаан дьэилэриттэн үүрүллүбүттэригэр, үөһөн-ыһааран кырбаары хаайыттарыгар, дьэилэрин-уоттары ыспыттарыгар көмүскэтэри көмө көрдөөбүттэр. Мань сэрэгэ ким эрэ кэргэнэ, аҕата, быраата, убайа, күтүөтэ эмиэ арыгы иһэн баран «баһапкалар» айдааран, дьэилээхтэрин куттаан, кэргэтэрин кырбаан мээрэҕэ тардылыбыттар. Бу түгэннэргэ ийэлэр, кэргэттэр, оҕолор арыгы иһэн баран тиэриллэннир чугас дьонноруттан төһөлөөх кэлэйбиттэрэ, хомойбуттара, хоргоһупуттара буолуой...

Арыгы обургу ким өйүн сүүйбэтэҕэ баарай?! Онооһор бүтүн нуруот холбуругар сылдыар баһылык, дьөбүс тэрилтэ салайааччыта киһи дьаарыгар киһирэн биэрбиттэрэ бэлиэтэммит. Эссө эдэркээн ийэлэр, түспэтигит дьахталлар, ыал ийэлэрэ, эбэлэрэ оҕолорун-урууларын умнан арыгылыыларын үнсүбүттэр. Онон арыгыттан өй-санаа, дьэи кэргэн укулаата олус сатарыйбыта уонна тохтуур чинчитэ кестүбэтэ куһаҥан.

«Атын бэлиэтээһиннэр» («Другие сообщения») дьэиһгэ бытархай мал-сал сүһүтүн, мэлийбитин туһунан иһитиннэриилэри таһынан манньк ис хоһоонноохтор бааллар. Холубура, үһүс кылааска үөрэнэр кыыска кимэ биллибэтэх киһи сексуальнай ис хоһоонноох сообщениелары ыһыттыт, эр дьон биһиргэ олоһот эрээри ойохторугар телефонунан куттуур, саанар ис хоһоонноох сообщениелары ыһыттылар, сорохтор кэлэн кырбаан бараллар эбит, оҕолорун былдыһаллар, биллибэт дьон түүн баайыллан турар ыттары быһаһынан сэймэктээн

Үөрэх зйгэтигэр

«Сулусчаан» детсад үлэлээбитэ номнуо 1 сыл буолла. Сэбиэдиссэйинэн Сивцева М.И., иити-үөрэти үлэҕэ сэбиэдиссэйи солбуйааччынан Сыроватская О.В., уопсайа — 17 педагог оҕону иитиигэ бэйэлэрин билиилэрин, дьөбүрдэрин таба туттан ситиһилээхтик үлэлииллэр. Детсака «Родничок», «Үрдэл», «Ымыгычаан», «Оотой-Тоотой» дьээн бөлөхтөргө 2-8 дылы саастаах оҕолор сылдыаллар.

Ааспыт ый 25 күнүгэр детсапытыгар «Остров сокровищ» дьээн

ХАРДАРЫТА ҮЛЭЛЭНИИ

Дьокуускай куорат биһир улахан детсадын педколлектива кэлэн ыалдыттан, опыт атастаһан бардылар. Сир-туом быһыытыннан биһиги кымыстаах алааһынан айах тутан үөрэ-көтө көрүстүбүт. Эһэрдэ кэнсиэр кэнниттэн педагогтар бэйэлэрин үлэлэрин билиһиннэрдилэр. Ол курдук, «Родничок» бөлөһүн иитээччигэ Прокопьева Т.П. «Тепло отчего дома», педагог-психолог Москвитина А.Е. «Сенсорная комната радости» уонна «Үрдэл» бөлөх иитээччигэ «Күн дьыл бэлиэлэрэ» дьээн бырайыактарын кэспэтигэр. Аны саһа дьыл кэнниттэн биһиги «Остров сокровищ» детсад ыһырытынан Дьокуускайга опыт атастаһа барарга былааннаһыбыт. Бу тэрээһин эдэр иитээччилэргэ методическэй көмөнү онорууга инникитин үгэскэ кубулдуларыгар олук буолла.

Т.П. ПРОКОПЬЕВА, Нам

Кырдыабастан — сүбэтгэн...

Мин билэрбинэн, үгүс ыяллар бүгүн балык сиир буоллахтарына собону эрдэ киллэрэн ириэрэллэр, онтон хатырыктыыллар уонна үөстүүлэр. Салынган хосхос ууга сууй да сууй буолаллар. Түбүк бөбөгүн көрсөллөр. Дьэ, онтон күөһү буһараллар.

Мин бүгүн эһиэхэ тон собону дьэ таһыгар хайдах хатырыктыры кэпсэхпин баһарабын. Таннан тахсан тон собону чуурка үрдүгэр кутуругуттан таннары тутан туран сыты са-

Арба, мань аахпытгын дуо?

СОБОНУ ТОННУУ ХАТЫРЫКТААН!

ха быһабынан хатырыгын кыһан кэбиһэбин. Тонго олус үчүгэйдик, түргэнник, ыраастык хатырыктанар. Уубун эрдэ оргутабын. Дьэ, онно киллэрэн балыкпын кутан кэбиһэбин. Балыгым сыһа ирэн, уубун кытта тэһгэ буһан тахсар. Оччоҕуна балык чиккэйбэт, этэ сымнаҕас, сибиэһэй буолар. «Үөстээбэки дуо?!» - дииллэр. Суох! Уу

тымныйдабына күһүнү балык үөһэ дьэңкэрэр, аһыта сүтэр. Миинигэр бэрт кыратык биллэрэ буолуо да, ол туох да куһаҕаны онорбот. Хата, үөс барыта доруубуйага туһалаах дииллэр.

Балыгы буһаргытыгар олус түбүгүрүмэн! Тоннуу хатырыктаан киллэрэн сибиэһэй собото сии олонун диэн сүбэлибин.

Е. ФЕОФАНОВ, Хамаҕатта

Кинигэ түөрт бастаах. Маҕнайгы баһа – «Күн сырдыга – күндү». Манна автор глаукома диэн харах ыарытыттан хайдах эмтэммитин сиилини суруйбут. Көрдөрүнүү түбүктэриттэн саҕалаан, харах балыһаһын усулуобуйата, ыарыһахтар санаалара-оноолоро табатык бэлиэтэнэн суруйааччы очотооһу туругар тэһгэ киирэн ааһабын. Түмүгэр харах курдук уустук органна онһулуубут эпһэрэссийэ кылбар тутунуугуар итэҕэйэбин, эмп үлэһиттэрэ – «үрүн халааттаах аанһааллар» диэн бэргэн этиини кытта сүүс бырыһыан сөбүлэһэбин. Иккис бас «Олохпут хайдах баарынан» диэн ааттанан улууспут суолугар-иһигэр анаммыт. Бу бэйэтин кэмигэр «Энгиэлигэ» «Ким хайдах саньырынан» диэн рубриканын бэчээттэммиттэ-

өһүлүбэт өһүөтэ диэн туран, ыал олоһун таһымын, туругун сырдаппыт.

Айар киһи үлэтин сүрүн төрүттэринэн тулалыыр эйгэтэ, тус олоһо буолар. Ол сиэринэн автор олоһу көрүүтэ төрөөбүт-үөскээбит сири, үлэтин-хамнаһын, эргимтэтин кытары арахсыпат ситимнээхтэр. Кинигэҕэ суруналыыс оҕо саһын сырдык өйдөбүллэрэ, ийэтэ, чугас аймахтара, төрөөбүт дойдута иһирэхтик ахтыллан этиэхтээх санаатын кытта табатык дьүөрэлэһэллэр. Кэм уонна олох туһунан көрүүлэрэ, урукку сыаннастары сөргүтэр, төрүт үгэстэри чөлүгэр түһэрэр ылыктыах санаалара ханык да кэмгэ актуальнайдар. Онон кинигэ ааһааччы киһи аранатыгар анаар. Күннээҕи кэпсэтии тылынан суруллу-

СЭРГИИ ААХ, БИҢИРИИ БИЛИС

Биир идэлээхпит, бэтэрээн суруналыыс, өр сылларга «Энгиэли» хаһыакка эппиэттир сэкэрэтээринэн, солбуяааччы редакторунан үлэһэбит Григорий Константинович Эверстов «Ийэ тыллыын изэхсии» диэн саҕа кинигэтэ бэчээттэннэ. Кинигэҕэ урукку сылларга хаһыакка бэчээттэммит бэлиэтэһиннэр, ыстатыйалар, социальная уочаркалар киирбиттэр. Чуолаан, ити үлэлэрэ Григорий Константиновичка тыл культуратын, государственной уонна официальной тылы профессиональнайдык баһылаабыт суруналыыс буоларын дакаастаан республикатааҕы курска кыайыыны аҕалыттар (2006 с.). Онон кинигэ саха тылын быстыбат баайын, дэлэгэй дэгэтин, күрүлүүр күүһүн күдэҕин илдэ сылдьарынан уратылаах.

Аан тылын РФ Суруналыыстарын сойууһун чилиэнэ, «Ленский эһилиэк» МТ депутаттарын сөбизитин председателэ Касьян Олесов суруйбут: «Уус тыллаах, сыты бөрүөлээх бэтэрээн суруналыыс хаһыакка үлэһиэр сылларыгар төһөлөөх элбэх информацияны, интервьюну, отчуоту, уочарканы, бэлиэтэһиннэри, кириитикэлир ис хоһоонноох ыстатыйалары суруйан бэчээттэппитэ буолуой?! Бу дьобус кинигэ оҕото Г. Эверстов хаһыакка үлэһиэр сылларыгар көрсүбүт өрөгөйдөөх түгэнигээн сиилигээн күн сири кэрде уонна быһаакый үтүө өйдөбүннүк буолар. Онон, эн ааһааччы, илиигэр сыа-сым курдук тутангыһан, хаһыатчыкка умнуллубат өрөгөйдөөх түгэни бэлэхтээбит, кыайыыга тизрипит матырыяалларын сэргии аах, биһири биллис».

ИЙЭ ТЫЛЛЫЫН ИЭХСИИ

Г.К. Эверстов-Тыһпалаах

эх. Манна ааһааччылары кытта санаа үлэстии бэрээдэҕинэн асфальт суолбут туһунан санаалара киирбиттэр. Үһүс бас мамонтолог-учуонай Сэли Бүөтүргэ анаммыт. «Улууспут улахан учуонайа» диэн ааттаах улахан ыстатыйа Сэли музейн директора Лазарев Петр Алексеевич олоһо, үлэтэ сиилини сырдаттылыбыт. Петр Алексеевич Баакычча арытыгар күн сири көрүт, бастагы учуугала Е.М. Гороховаҕа үөрэнэн, географ Н.А. Нифонтовка уһаарыллан наука доктора буола үүммүтүн уода чаччылар тустарынан билэбин. «Былыргыны, быйылгыны түөстэххэ» диэн төрдүс бас саха ыалын олоһор, дьытитыгар уотугар, оҕотугар-уруутугар, баайгар-дуолугар, таһаһыгар-сабыгар, аһыгар-үөлүгэр анаммыт. Саха ыала республикабыт түөллүбэт төрүтэ, айгыраабат акылаата, модьу-таҕа тирэҕэ,

бат эрээри, литературнай нуормаҕа олоһуорар, тыла-өһө бэргэн, имигэс буолан, аабылымтыа, судургутук өйдөнөр. Манна тыл улахан суолталаах миэстэни ыларын бэлиэтиир оруннаах. Автор паараласпыт, дьүһүнүүр тыллары үгүстүк туттар, өс хоһооннорунан холобурдуура ыстатыйаларын күүһүрдэн биэрэр. Тылы-өһү уһулччу биллэрэ, саха тылын кыаһын толору баһылаабыт маастар быһыытынан арылхайдык көстөр. Бу билии-көрүү элбэх үлэттэн тахсар. Ону «Ийэ тыллыын изэхсии» диэн кинигэ аата этэ сылдьар. Манник этэн туран, кинигэ сыалын-соругун сиппит, чаччы да биһиги Киргизлэйбит тыл культуратын, государственной уонна официальной тылы профессиональнайдык баһылаабыт суруналыыс-суруйааччы буоларын өссө төгүл бигэргэтэр. Дьингэ, суруналыыс эрэ барыта уус-ураннык,

хомоҕойдук суруйар дьобурдаах буолбат. Ону баһылырга элбэхтик ааһы, суруйуу уонна айылбаттан бэриллибит суруйар кыдык ирдэниллэр. Григорий Константинович оннук кыдыктаах. Кини бу бастагы кинигэтэ буолбатах. Суруйарын таһынан кинигэни онорон таһаарааччы редактор быһыытынан дьарыгыгар. Хас да көлүөнэ суруналыыстары иитэн таһаарда диэтэхпинэ сымыһа буолуо суоҕа. Тус бэйэм кинини наставник быһыытынан билинэбин, кэккэ сылларга бииргэ үлэһэбиппинэн киэн туттабын. Бу саҕа кинигэтэ Григорий Эверстов – Тыһпалаах диэн псевдонимынан бэчээттэннэ. Онон тыһпалаах буолан суруйар кыдыктыах диэн түмүктүүбүн. Кинигэни бэчээттэнэн тахсыбыт сириттэн, улуустара кини библиотекаттан ылан көрүөххүтүн, ааһахытын сөп.

Л. НОГОВИЦЫНА

Кини олоһу биирдэ олоһор

КИҢИ КИҢИТИНЭН КЭРЭ

Иван Иннокентьевич Винокуров, норуокка биллэринэн Халыма Уйбаан, бу орто дойдуга кэлэн олох олоһор, үлэһээн-хамнаан, дьонун ыал аҕата, эһэтэ дэтэн, дьон-сэргэ биһирэбилин-ытыктабылын ылан олоһор аастыта. Уйбаан 1942 сыллаахха бэс ыйын 12 күнүгэр Үөһэ Халыма аатырбыт Арыылаах күөлүн үрдүгэр турар, эмиз итинник ааттаах дэриэбинэҕэ, 9 оҕолоох Лэгэнтэй Винокуров уонна Маайа Слепцова диэн холкуостаах ыалга алдархайдаах сэрии үгэһэнэн турдаһына үһүс уол оҕонон күн сири көрбүтэ. Аҕалаах ийэлэрэ оҕолор үгүстэрэ олох кыра эрдэхтэринэ ыалдьан суох буолбуттара. Ол иһин Уйбаан кыра эрдэҕиттэн олох ыарахаттарын санныгар сүгэн улааппыта. Арыылаах сэттэ кылаастаах оскуллатын бүтэрэн баран, оҕолортон биир бастагынан үлэһит буолан, тыраахтар курдук тимир көлө кытаанах ырычаахтарын сэниэлээхтик тутан, элбэх оҕолоох ыадаһар ыалга, кыра бырааттарын, балыстарын иитэргэ-үөрэтэргэ көмө буолбута. Оҕолор бары да улаатан, үөрэнэн үлэһит бэрдэ буолбуттара. Улахан убайдара Семен Винокуров диэн өрөспүүбүлүкэҕэ биллэр улахан суруналыыс этэ, оттон балтылара бары үөрэхтэнэн, улахан үлэһит буолан, сорохторо райком сэкиритээригэр тийэй үүммүттэрэ.

Ол үлэһи сылдьан Уйбаан 1961 сыллаахха аармыйаҕа ыҥырыллан, Сэбизский Сойуус аатамнай буюмбатын аҕата дэппит, аатырбыт И.В. Курчатова үлэһэбит байыаннай эбийиэҕин харабыллааһынна, Челябинск-50 түбэһэр. Дьэ онтон ыла Уйбаан биһиги 50-тан тахса сыллар устата эн-мин дэһэн билсэн кэлбиппит. Ол сыллааһы ыҥырыкка Саха сириттэн 170-ча буолан барбытыт, үксүбүт сахалар этибит. Тоҕо оннуга эбитэ буолла - үксүбүт тулаайах, тулаайах аҕардаах уонна кыаммат тыа сири оҕолоро эбиппитин кэлин тумуһурдаабытыт. Аттыбытыгар, хатыһылаах эрэ боробулуоха нөҕүө, Челябинск-40 диэн, 1957 сыллаахха аатамнай саахал буолбут, уһун сылларга үгүстэргэ ыар дьылҕаны соннообут, кэлин Маяк эстигэ диэннинэн библибит эбийиэк баара. Ол эбийиэккэ саахал тахсыбытын нөҕүө сылыгар дуу, өссө ол сыл дуу, Саха сириттэн баран сулууспалаан кэлбит уолаттаран билигин, сураҕа, биир да киһи ордубатах. Быйыл күһүн биһиги ол сочото суоһунан сураһыбыт сиртэн этэннэ сулууспалаан кэлбиппит 50 сылынан, Уйбааным төһө да улаханнык ыалды сырыттар, бииргэ сулууспалаабыт табаарыспытыгар, эмиз дьытиттэн улаханнык кыайан тахсыбат буолбут Андросов Лазарь Петровичка бара сылдыһыбытыт, очотооһу кэми, сулууспабытын, табаарыстарытын ахтыһан, эмиз да үөрөн-көһөн, эмиз да уйадыһан ылбытытыт. Ити көрсүһүүгэ биһигиттэн, Намга олохсуйбут түөрт киһиттэн, сэрии төгүрүк тулаайаҕа Харитонов Анатолий Васильевич эрэ кыайан тийбэттэҕэ. Кини аҕыйах сыллааһыта ыарахан ыарыттан эмиз суох буолбута.

Уйбаан сулууспалаан кэлэн баран суоппар куурсугар үөрэнэр уонна сааһын тухары, хара өлүөр дылы илиитин уруултан араарбакка үлэһээн кэлбитэ. Дойдугуар үлэһи сылдьан 1965 сыллаахха олоһун доһорун, соһотох таптальын, Нам кэрэ кыһынын Розаны көрсөн, доһолорун холбоон ыал буолаллар. Эдэр дьон өр буолбакка, кини сири талаһан, 1972 сыллаахха көһөн кэлэн Намга олохсуйаллар, дьыа-уот төрүнэн, үс оҕону төрөтөн, улаатыннан дьонун ыал буолаллар. Уйбаан олохсуйбут Намын сири, дьонун-сэргэтин наһаа сөбүлүүр этэ, элбэх дьону кытта билсирэн, бодоруһан, үлэ бөһөнү үлэһээн, олоһон кэллэҕэ. Ол курдук, Уйбааммытын тийэх суолугар оҕолорун, бииргэ төрөөбүттэрин, бары чугас дьонун кытары, лесхозка, лесопуунна, педучилищега, редакцияга уонна да атын тэрилтэлэргэ бииргэ үлэһэбит, бодоруспут доһо кэлэн аҕаарыстылар, кини туһунан үтүө тылларын эттилэр, ахтылары онордулар. Кинини кыайыһылаах-хотуулаах үлэһит быһыытынан, дьонго-сэргэҕэ үтүөнү эрэ баһарар үтүө табаарыс, хоһуун, сэргэх, көнө майгылаах киһи быһыытынан бары да сыаналыылыларын биллэрдилэр.

Дьэ, кырдык да, мин табаарыһым олус көнө, судургу майгылаах киһи. Кини кимтэн да толлон, симиттэн турбат этэ. Наада буолаһына хайаан да баарын биллэрэр буолар. Мин кинини ордук нууччалар сөбүлүүллэрин өссө аармыйаҕа сылдьан көрбүтүм. «Наш Ваня» диэн сөбүлээн, харыстаан ааттыылларын уонна кини ханна да өлөн-охтон биэриэ суох киһитин өйдөөбүтүм. Ол да курдук кини майгыта үтүөтүнэн дьонго-сэргэҕэ сирдэрбэккэ олоһон кэллэ. Ол тынан баран, кинини киһи боростуойуһун умса баран түһэ сылдьар киһи диэбэт киһитэ этэ. Олоһу мындырдык көрөн олоһубта. Хомойуох иһин биир уоллара быстах оһоло эдэр сааһыгар былдыаммыта, соһотох кыыстара ыарыһах буолан хаалбыта, бэйэтэ үлэһи сылдьан хаста да оһоллонон инбэлиит буолбута доруобуйатын улаханнык айгыраппыта, сүрэхтинэн ыалдыр буолбута. Ол эрээри, олох итинник ыар охсууларын Уйбаан эрдээхтик түлүйэр этэ, хаһан да мунгатыһа сылдыһыт майгылааһа уонна хара өлүөр дылы сырдыгы ыралыһырын, олоһу таптыһырын тохтоппотоһо. Кэһники таксистырынын олус сөбүлүүр этэ, төһө да ыарыйдар бара турара, дьон ортотугар сэргэхсийэрэ. Ол курдук, быйыл күһүн арыһы ичигэс күн буолла диэн, тулуйбакка, үлэтигэр бараары массынаһын таһыгар охтон хаалаахтаабыт этэ.

Мин дьыэбэр, тэлгэһэбэр элбэхтик сылдьара, элэк-хаады тыллаах, күлүү-оонһуу аргыстаах, элбэх сонун кэпсээннээх буолара. Кинилин үгүстүк олоһор эрэ судургутук оһоу-мань баллыгыраһа-хаадылаһа, куйааска күлүккэ олоһор табаахтырытыт аны суох буоллаһа...

Уйбаан дьонугар-сэргэтигэр олус бэринилээх этэ. Бииргэ төрөөбүттэриттэн ким-хайа иннинэ кини улууска олохсуйан барыларыгар да төһүү, тирэх буолбутун бииргэ төрөөбүттэрэ, элбэх ахсааннаах кинилэр оҕолоро, сиэннэрэ куораттан тахсан махтал тылларын этэн аҕардылар. Тапталаах улахан сиэнэ, быйыл оскуоланы бүтэрээри сылдьар Сардааната эһэтин тийэх суолугар атааран махтаммытын бары да олус уайдыһа ылынныбыт. Кинини Уйбаан: «дуобат киэн хонуутугар үктэниитигэр, спорт маастарыгар кандидат буола үүнүүтүгэр маҕнайгы тренерэ мин этим» диэн күлөн-оонһоон кэриэтэ кырдыгын эппитэ. Адьас быһаа кыһы онон-манан албыннаан, бэйэтэ бириистээн-бириэмийэлээн, устунан дуобат оонһуутугар ыллааттарбытын кэпсээн күллэрэн турар. Мин табаарыһым олоһун көннөрү олоһор барбата. Оҕолорун, сиэннэрин көрөн-харайан, кинилэргэ инникитин олохторугар төһүү буоларгына дьаһайан, хас да дьыэни-уоту уонна олохторун тухары өйдүү-саныы сылдьалларын курдук бэйэтин туһунан үтүө өйдөбүлү хаалларан барда. Оттон тапталаах кэргэнэ, Розалията Уйбаанга тийэх бырастылаһытыгар «миигин сотору күүтүмэ, мин хайдах да бара охсорум табыллыбат, оҕолорбун, сиэннэрбин көрсүһүөм» диэбитэ биһиэхэ барыбытыгар бу ыал туһугар улахан эрэмнэни үөскэттэ. Мин табаарыһым Уйбаан киһиттэн улахан тутунан да уратыта суох этэ да, эмиз да наһаа көннөрү буолбатах этэ. Ол иһин этэн эрдэхтэрэ «киһи киһитинэн кэрэ» диэн.

БАБЫЛАЙ УЙБАНЫАП, Нам

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

ЭРЭЛБИТ УЛАХАН

2014 сэл сэтгэнийн бастакы күнүгэр, күнүгүнү каникул сагаланытыгар, Нам улууһун иһинэн 2000-2001, 2002-2003 сыллаах төрүөх оскуола оҕолоругар бириддиэлэн бастыыр иһин чэпчэки атлетика — сүүрүүгэ араас дистанцияларга сага спортивнай комплекс манеһыгар күрэхтэһии буолан ааста. Күрэхтэһиини үөрүүлээхтик аһыи кэмигэр, Петр Семенович Наумов ынырыллан кэлэн кыттыыны ылла. Кыайыы 70 сылын көрсө 70 хоңуктаах уһун сындаһаннаах айанын этэнгэ түмүктээбитинэн, Нам улууһун баһылыга А.П. Атласов итии-истин эбэрдэтин тиэртэ уонна «Нам улууһун сайдытыгар кылаатын киллэрбитин иһин» дииэн бэлиэни туттарда. Ону тэнгэ Степанова Т.Н. - улуус баһылыгын социальнай үлэҕэ солбуйааччы эбээһинэһин толорооччу, Иванов П.Г. - спорт управлениетын начальнига, Баишева А.М. - социальнай управление кылаабынай специалиһа, Ноговицын И.Д. - үөрэх управлениетын уопсай үөрэхтэһиигэ специалиһа кыттыыны ыллылар. Кинилэр бэйэлэрин эбэрдэлэрин, өйдөбүннүк бэлэхтэрин туттардылар.

Петр Семенович айанын кэмигэр Ржев, Санкт-Петербург, Москва, Керчь, Тула, Новороссийская курдук дьоруой куораттарга таарыйан, Севастополь куоракка хайдах сүүрэн тийбитин туһунан сиһилии кэпсээтэ. Ордук чорботон Петр Наумов бу хорсун сүүрүүтэ патриоттуу өйү-санааны, норуоттар доҕордоһууларын, ыччакка холобур буоларын, киэн туттууну үөскэтэрин бэлиэтээтилэр.

Бу күрэхтэһиигэ барыта улуус 8 оскуолатыттан 152 үөрэнээчи кытынна. Күрэхтэһиигэ сүннүнэн Намнааҕы 1-кы уонна 2-с №-дээх орто оскуолатын, Намнааҕы улуустааҕы гимназиятын, Хатын-Арыы уонна Хамаҕатта орто оскуолалары оҕолорун икки ардыларыгар олус сыгыты, илин-кэлин түсүһүүлээх кириилэр буоллулар. Ол курдук, оҕолор сүүрбүт дистанцияларыгар биризмэлэрэ сэмэйдэр. Манньык күрэхтэһиини онорон улууспутугар бастакы хардыыны онордуот. Инникитин систиэмэлээхтик үлэлээтэхпитинэ, инники хардыылары онороро эрэлбит улахан.

Тренер К.М. ШЕЛКОВНИКОВА, Нам

САХАТТАН БАСТАКЫ

Алтынны 15-18 күннэригэр Турция Кемер куоратыгар харахтарынан көрбөт инбэлииттэргэ пауэрлифтингэ XII-с төгүлүн аан дойду чемпионатыгар Саха сириттэн РФ сборнайыгар кирирсэн Иван Халдеев кыттан кэллэ. Кылгас бэйэтин кэпсээнтэн: «Турцияга Кемер куоракка аан дойду уонна Европа чемпионата буолан ааста. Россияттан 14 спортсмен буолан кытынныбыт. 5 тренер, ол иһингэр РФ үтүөлээх тренерэ Давыдов Петр Николаевич, 1 тылбаасчыт, 1 быраас. Бу иннинэ Тульской уобалас Алексин куоракка балаһан ыйын 28 күнүгэр сбордаммыппыт.

Бу күрэхтэһии XII төгүлүн харахтарынан мөлтөх уонна көрбөт инбэлииттэргэ буолар. Алтынны 11 күнүгэр күрэхтэһээр сирбитигэр тийэн сагаттан обследование, мандаткайы ааһан, бары күрэхтэһээр буоллубут. Күрэхтэһии алтынны 15-18 күннэригэр бэрт улахан тыҥааһыннаахтык, тэрээһиннээхтик ааста. Мин бэйэм 40-50 саастаахтарга үс көрүн түмүгүнэн 82,5 кг II миэстэ буоллум. Маны сэргэ Европа чемпионата буолла. Үс көрүн түмүгүнэн III миэстэ буоллум. РФ сборнайа дыахталларга хамаанаданан — I м., эр дьон — III м. Уопсай түмүккэ Россия хамаандата аан дойдуга

— I м., Украина — II м., Турция — III м.». Ити көрдөрүүлэринэн Иван Гаврильевич Халдеев аан дойду күүстээхтэрин рейтингинэригэр III миэстэҕэ турар. Эдэр ыччакка, үүнэр көлүөнэлэргэ чабылхай холобур: патриотической өй-санаа, дойдуга таптал, спорка бэринилээх буолуу. Саха сириттэн пауэрлифтингэ аан дойдуга суолу солообут. 2012 с. призера, 2014 с. призера, саха ньургун уола, саха саарына буолар.

Дьарыктанар баҕата күүстээх буолан, төрөөбүт, үөскээбит дэриэбинэтиттэн, Партизантан, Нам улууһунтан Дьокуускай куоракка графигынан таксинан сылдьан эриччилэр. Инники былааннара: 4 сылга биридэ буолар Аан дойду оонньуулар (Всемирные игры) Софурру Кореяга 2015 с. сагаланытыгар буолар күрэхтэһиигэр бараары ох курдук оносто сылдьар.

Бэйэбит уолбутугар дьонго-сэргэҕэ холобур буоларын тоһоҕолоон, инникитин төрөөбүт улууһун дыахталта, депутаттара, спорт управлениета бары өттүнэн өйүө, көмөлөһүө дииэн эрэнэ хаалабыт.

А. ГРИГОРЬЕВ, общественной совет председателэ, хапсаҕайга спорт маастара

С юбилеем!

Наша Намская улусная гимназия имени Н. С. Охлопкова в эти дни отмечает двадцать лет со дня открытия. Гимназия с первых дней открытия предоставляет учащимся возможность углублять свои знания по разным предметам, изучать интересные элективные курсы, посещать спецкурсы высших учебных заведений, получать навыки исследовательской работы, развивать таланты в спорте, в искусстве и знакомиться с азами будущей профессии.

Знаменательно, что именно в этом году гимназия оказалась в списке лучших по рейтингу+ Top-200 сельских школ России, обеспечивающих высокий уровень подготовки выпускников по двум параметрам — «ЕГЭ», т.е. обеспечение возможности продолжения дальнейшего обучения и «Олимпиада», т.е. выявление и развитие талантливых учащихся. Как говорят, «школа слава не числом, а славой своих учеников», но успехи учащихся, несомненно, это — итоги работы учителей, всего коллектива гимназии. И в эти знаменательные дни отмечает свой юбилей наша Светлана Дмитриевна Делахова, отличник образования РС (Я), соросовский учитель, обладатель знаков «Учитель XXI века», золотого знака Государственной службы по контролю и надзору в сфере образования РС (Я) «Учительская слава», стипендиата первого Президента РС (Я) Николаева М.Е. «Знанием победишь», победитель конкурса «Лучший учитель Якутии», Почётный работник образования РФ.

Светлана Дмитриевна родилась в посёлке Чагда Кобяйского района в многодетной семье Захаровых первой из девяти детей. Мама, Аксиныя Егоровна всю жизнь проработала дояркой. Отец, Дмитрий Ефимович, ветеран войны, награждённый медалью «За отвагу», был фельдшером-акушером. Светлана, успешно окончив Тыллыминскую среднюю школу по комсо-

мольской путёвке молодёжного движения «школа — производство — вуз» два года отработала дояркой и поступила на математическое отделение ФМФ ЯГУ. Комсорг, командир стройотряда, спортсменка, участница снежных десантов — этот неполный перечень говорит о том, что ещё в студенческие годы она была лидером.

А сегодня Светлана Дмитриевна — одна из ведущих, высококвалифицированных, творчески работающих учителей математики не только нашего улуса, но и республики. За 35 лет педагогического труда она воспитала не одно поколение учеников, которые её любят, ценят и не забывают. Опытная, знающая

чешских олимпиад республиканского и международного уровней. Из них 6 — призеры разных годов международной олимпиады «Туймаада». Баишев Максим — бронзовый призер Международной олимпиады в Казахстане (2004) и участник Международной олимпиады «Балканиада» в Румынии (2005). 8 учащихся являются победителями 6-й технической олимпиады ВУЗов Центра и Сибири (2011), 1-2 место в суперфинале республики, диплом 3 степени на 4 этапе Всероссийской олимпиады по математике, участник международной олимпиады «Балканиада», Делахов Дима, Колпашиков Саша (2005-2007гг) — диплом 3 степени в суперфинале, Емельянов Борис

слагаемых успешной профессиональной деятельности Светланы Дмитриевны, как учителя, является не только мастерское владение своим предметом, но и работа в качестве классного руководителя. Как классный руководитель выпустила в 1996 году политехнический класс. Каждый выпускник этого класса нашёл своё место в жизни, все дипломированные специалисты, состоявшиеся в профессии. Они с глубоким уважением, признательностью вспоминают свою «классную». В течение семи лет была дублером классного руководителя 11 а класса 2007 года выпуска Бочкаревой Лены Владимировны.

Выпускники с благодарно-

стью отмечают искреннюю заинтересованность Светланы Дмитриевны в результатах своего труда, как по предмету, так и во внеклассной работе. Многим она помогла найти себя, свое место в жизни. В настоящее время у Светланы Дмитриевны политехнический 10а класс, где собрались активные творческие ребята, мотивированные на учебу и личностный рост. В 2014 году 4 учащихся являются лауреатами международного конкурса «Бриллиантовые нотки», дипломантами республиканского конкурса «Полярная звезда», 3 учащихся входят в состав танцевального ансамбля. Класс активно участвовал в спортивных соревнованиях «Эрэл», команда класса заняла 2 место в улусе. Их успехи и большие достижения ещё впереди.

Отношения учителя с учениками лучше всего подтвердить

СЛАГАЕМЫЕ УСПЕХА УЧИТЕЛЯ

своё дело, она умеет сделать свои уроки интересными для всех детей, просто и понятно объясняя материал. Атмосфера, царящая на уроке, всегда деловая и доброжелательная. Успешной работе учителя способствует продуманность и четкость урока, знание индивидуальных особенностей каждого ученика. Учитель, входя в класс, забывает о своих жизненных проблемах, старается входить со светлой душой.

Говорят невозможно любить чужих детей. Но профессия учителя не состоит успешно без любви к детям и к своей науке. А результаты работы учителя говорят сами за себя. В её классах нет неуспевающих детей. Светлана Дмитриевна ежегодно добивается высоких результатов (при 100% успеваемости качество составляет 95% по алгебре, 90% по геометрии). Выпускники 2005 года Баишев Максим сдал ЕГЭ на 100 баллов, Тюнгюрюдова Оля на 96 баллов, кроме этого 6 учащихся получили выше 80 баллов, в 2007 году выпускники гимназии вошли по результатам сдачи ЕГЭ в число 20 лучших учащихся (6 учащихся сдали ЕГЭ на 80 баллов и более).

В результате такой работы выпускники Светланы Дмитриевны поступают в престижные ВУЗы республики и России: Московский государственный университет им. М.В.Ломоносова, Московский государственный технический университет, Новосибирский государственный университет, подтверждающая тем самым золотые и серебряные медали. Выпускники гимназии этого года поступили в ЛЭТИ г.Санкт-Петербург, СВФУ, ФЭИ по специальностям: экономика, прикладная математика и информатика, нефтегазовое дело, промышленное и гражданское строительство, земельный кадастр.

Светлана Дмитриевна умеет выявлять и работать с талантливыми учениками — математиками. Её учащиеся — постоянные участники и призеры математи-

(2006), Сивцева Сахаяна (2007) — 1 место в предметной олимпиаде технических ВУЗов РФ в с. Амага (98 баллов из 100), Никулина Нюргюяна (2007 — 2009гг), Винокурова Сахаяна (2009гг), Стрекаловская Катя (2009гг) — бронзовая медаль 16-ой международной олимпиады «Туймаада», Сивцев Айтал (2009), Баишев Коля, Емельянов Егор (2009), Яковлев Марик (2009).

Многолетний опыт учителя обобщается и распространяется регулярным проведением открытых уроков, мастер — классов и авторских семинаров в улусе и в республике. Специфику своей методической работы учитель отразила в докладе «Персональный сайт учителя математики». Доклад «Профильные образовательные лагеря как одна из форм дополнительного образования учащихся» (2010г.), мастер-класс: «Учитель: от передачи опыта к совершенству» (2011г.), мастер-класс по теме: «Содержание математического образования в НУТ. Развитие творческих способностей учащихся через внеклассную работу», которые проводила на улусных педагогических чтениях, совещаниях работников образования, на республиканских научно — практических конференциях показали эффективность современного стиля работы учителя, значимый вклад её в развитие математического образования в улусе и в республике. Высокое мастерство опытного педагога отмечали на открытых уроках «Возвратные уравнения» (8 класс), «Уравнения, содержащие обратные тригонометрические уравнения» (10 класс) учителя республиканских проблемных курсов.

Каждый учитель является воспитателем, даже нужно сказать, что в первую очередь — воспитателем. Ведь учитель — человек публичной профессии, он всегда на виду, он человек, «слово которого стучится в душу» и от него зависит становление личности ученика, во многом, его дальнейшая судьба. Одним из

словами Дьяконова Радика, ученика 7а класса: «...она строгая, но она любит нас и ещё она добрая, верит, что мы способные, и мы её любим и уважаем её предмет», а ученица 9 класса Максимова Тая написала в своём «Слове об учителе»: «Мы у неё учимся не только математике, а также мы учимся ценить и правильно использовать время и, самое главное, учимся умению работать... Она все своё время, все свои силы, знания отдаёт нам».

В душе каждого человека живёт благодарная память об Учителе, чье доброе слово и чья вера в тебя окрыляла и придавала силы, чья любовь к предмету, требовательность и строгость вызывали уважение. Одна из выпускниц вспоминает: «Мне иногда кажется, что Светлана Дмитриевна днюет и ночует в школе. Когда я прихожу в школу, всегда вижу Светлану Дмитриевну, усердно решающую задачки, а когда я ухожу, вижу ее уже усталой, но работающую над книгами. И думаю, остается ли у нее хоть какое-нибудь время для отдыха, для родных?». У Светланы Дмитриевны большая семья, она заботливая мама, любящая бабушка, мудрая жена. Старший сын, Константин — I заместитель директора ГБУ РС (Я) «Службы автотранспортного обеспечения». Евгений — специалист представительства АКБ «АЭБ» в г. Санкт-Петербурге. Дочь Мария — заместитель руководителя департамента доходов и социально-аналитической работы МИИЗО. Дмитрий учится в магистратуре МИСИС ИТ — менеджмента.

Уважаемая Светлана Дмитриевна, сегодня мы от души поздравляем х идей и смелых планов, активных, любознательных учеников, родителей — единомышленников, творческого долголетия, счастья всей вашей большой семье.

Г. А. Кривошапкина, учитель химии НУТ, Почётный работник РФ.

Учитель уделяет огромное внимание уделяет внеурочной

(Печатается на платной основе)

МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ...

Уже минуло 20 лет с тех пор, как мы поступили в гимназию. В том 1994 году мы уже перешли в 11 класс и проучились в ней всего один учебный год, но в полной мере ощутили себя гимназистами. Нашим классным руководителем 11 «а» политехнического класса был Олесов Николай Тимофеевич. В наш класс, как и во всю гимназию, были набраны учащиеся из первой и второй школ, из школ наслогов Намского улуса. Коллектив класса сложился дружным, мы быстро нашли общий язык, нас объединяла тяга к учебе, новым знаниям. Николай Тимофеевич добрый, умный, понимающий человек. За короткое время он и смог сплотить коллектив класса, внести тепло и доброжелательность в отношения, уверенность друг в друге.

Учительский коллектив также был сплоченным, серьезным, сильным. Профильными предметами в политехнических классах являлись математика, физика, химия, информатика и был новый для нас предмет - радиоэлектроника. Преподавали у

нас такие учителя как Делашова Светлана Дмитриевна, Олесов Николай Тимофеевич, Кривошапкина Галина Афанасьевна, Сидоров Николай Семенович, Баишев Павел Николаевич. Нам всем нравились уроки алгебры и геометрии, на них просыпался соревновательный дух. И мы старались перерешать друг друга - кто быстрее и больше примеров решит.

Наш учитель математики Светлана Дмитриевна - сильный учитель, прекрасно знающий свой предмет. Она была очень строгая и требовательная. Математическая подготовка нашего класса была довольно-таки серьезной. Такими же соревновательными уроками были уроки физики. Задачи по физике поначалу давались нелегко, но со временем мы научились решать и сложные задачи. На уроках физики не было скучно. Когда Николай Тимофеевич объяснял, то все становилось понятным и

несложным. На уроках информатики у нас впервые появилась возможность поближе познакомиться с компьютером, разными программами. На радиоэлектронике девочки наравне с парнями учились пять схем.

Моим любимым уроком была химия. А моей любимой учительницей - Галина Афанасьевна. Она просто влюбила в меня химию. Уроки химии привлекали и увлекали своими опытами и экспериментами, которые мы часто выполняли. Именно благодаря таким практическим занятиям химические знания хорошо усваивались. Решали различные задачи, писали уравнения реакций. На уроках химии научились делать опорные схемы, работать в группе (по методу КСО). Галина Афанасьевна требовала от нас серьезного отношения и большого трудолюбия. Она помогла мне сделать выбор будущей профессии. К Галине Афанасьевне я отношусь с глубоким уважением

и любовью. К ней всегда можно обратиться с любым вопросом и проблемой, она всегда найдет нужные слова и даст дельный совет.

Биологию нам преподавала Федорова Вера Михайловна. Ее уроки биологии проходили легко, материал усваивался без особого труда, мы узнавали много интересного и удивительного.

Не менее интересными были и другие предметы. Очень увлекательно преподавали историю Никонов Дмитрий Петрович, Попов Михаил Михайлович. Один из любимых уроков был английский язык, которому учила Лаптева Татьяна Леонидовна. Хорошо запомнились уроки русского языка, которые проводил сам Валерий Николаевич. Эти уроки были четкими, лаконичными, ясными. Мы с удовольствием ходили на уроки русской литературы, которые вела Кирилина Светлана Васильевна, на уроки якутского языка и лите-

ратуры Трапезниковой Марии Дмитриевны. Ну и конечно, всем нравились уроки физкультуры, которые вел Кириллин Алексей Степанович. Он был спортивным, подтянутым, энергичным, открытым. На его уроки всегда хотелось идти с радостью.

Тогда мы учились в здании первой школы во вторую смену. Консультации и дополнительные занятия проводились с утра до в библиотеке, то в интернате из-за отсутствия свободных кабинетов. Учеба продолжалась иногда и в выходные дни, когда приглашали преподавателей ЯГУ, иногда и в каникулы, когда мы классом выезжали в Якутск на консультации в университет.

Нас учили замечательные, понимающие, отзывчивые, идущие в ногу со временем учителя. Благодаря нашим учителям мы многому научились, повзрослели, определились с дальнейшими целями в жизни. Мы гордимся, что являемся первыми выпускниками гимназии.

Екатерина АРХИПОВА,
выпускница 1995г.

ЭТАПЫ БОЛЬШОГО ПУТИ

В сентябре 1994 года начала свою работу Намская гимназия улусного значения. В гимназии было всего 120 учащихся из разных школ улуса. Основным состав был из экспериментального физико-технического класса средней школы.

В администрации учебного заведения нового инновационного типа работали Федорова В.М., зам. директора по УМР, Кирилина С.В., зам. директора по НМР, Попов М.М., зам. директора по воспитательной работе, Иванова Е.С., организатор Слепцова Р.П., председатель профсоюзного комитета, заведующая интернатом Авксентьева Н.Г.. Первые шаги были очень трудными, но интересными, т.к. создавалась школа совершенно нового характера взаимоотношений, во всем коллективе чувствовался огромный подъем, поиски новых, не избитых решений. Всей гимназией создавался герб, гимн, традиции и законы. Несмотря на отсутствие своего помещения все работали не жалея сил, не считаясь ни с чем.

Прошло уже 20 лет. Вроде бы совсем недавно мы начинали свою деятельность, но, пройдя определенные этапы в развитии, видим, что наша гимназия прочно заняла свое место среди других инновационных учебных заведений республики, приобрела опыт работы, значение и может гордиться некоторыми своими успехами:

- Первый выпуск состоялся в 1995 г. Гимназию окончили 36 учащихся. Классными руководителями были Олесов Н.Т., Макарова Г.Г. С серебряными медалями гимназию окончили Москвитина Катя и Ядрихинская Женья.

- С тех пор состоялось 19 выпусков. Окончили учебу 674 ученика, из них 49 с серебряными и 45 с золотыми медалями. Почти все они успешно продолжили учебу в высших и средних учебных заведениях страны, многие, став специалистами, работают в разных отраслях республики.

- В марте 1997 года гимназия вошла в Сеть Президентских школ республики, что дало боль-

шие возможности к быстрому совершенствованию всего учебно-воспитательного процесса. Общие с лучшими учебными заведениями республики, ознакомление с их опытом, с инновационными достижениями и проблемами в образовании под руководством методистов инновационного отдела МО РС(Я) Никифоровой М.В., Шадринной С.В., заместителя министра образования Федорова М.П., помогли нам определиться в своей работе, разработать тактику и стратегию развития на ближайшие годы и перспективу.

Большой вклад в создании методической службы сделан Никитиной В.М., заместителем директора по научно-методической работе, которая не только заложила основы методической службы, но и крепкие, далеко идущие планы совместной работы с научно-исследовательскими институтами АН РАН и с факультетами Якутского государственного университета по организации исследовательской работы учащихся и преподавателей.

Особенно успешной стала совместная работа с Институтом биологических проблем криолиозоны Севера и с Институтом неметаллических материалов СО РАН. Очень большую помощь в исследовательской работе учащихся сделали Шурдук И.Ф., Ефимова А.П., Попов С.Н., Степанов. Результативность данной работы проявилась уже в первых НПК «Шаг в будущее», где Феоктистова Туяра заняла 3 место, а Сивцев Степа - 1 место на республиканском уровне и 3 место на Всероссийском в г. Москва. Это - первые ласточки, потом будут успехи Маркова Афанасия, Баишева Максима, Ноговицына Дениса, Кириллина Коли, Сокольниковой Маши, Лугинова Афанасия и др.

- В апреле 1999 года гимназии за её большие заслуги в социально-экономическом развитии республики Постановлением Правительства присвоено имя выдающегося государственного деятеля республики Николая Семеновича Охлопкова.

- В 2000 году гимназия стала опорной школой - центром научно-методической работы Министерства образования РС(Я). Это первое признание успешной и качественной работы нашего учебного заведения на уровне республики.

- В марте 2003 года гимназия приобрела статус республиканской экспериментальной площадки по реализации проекта «Образовательная среда сельской гимназии как условие самореализации личности школьника». Это проект, который и сегодня с небольшими изменениями стоит в центре внимания всего педагогического коллектива и несомненно велика роль Бочкаревой Л.В., заместителя директора по научно-методической работе, выделившей данную проблему, как основную в учебно-воспитательной работе на ряд лет.

- В 2006 году гимназия стала филиалом ФМФ «Ленский край» и победителем Всероссийского конкурса общеобразовательных учреждений, внедряющих инновационные образовательные программы. Высокая результативность работы учителей подтверждена присвоением учителю математики Делашовой С.Д. стипендии первого Президента РС(Я) Николаева М.Е. «Знанием победишь», исследовательской работой учащихся Слепцова С.Г., учителя технологии, по строительству паромной переправы через водные препятствия для перевозки грузов, использование полимерных материалов при изготовлении якутских саней для гужевой тяги, изготовление сварочного аппарата для полимерных труб в полевых условиях и т.д., высокими достижениями на республиканских предметных олимпиадах и НПК «Шаг в будущее».

Необходимо отметить очень качественную и высоко результативную работу Баишева П.Н., учителя физики, Кривошапкиной Г.А., учителя химии, Сидорова Н.С., учителя информатики, математиков Делашовой С.Д., Ядрихинской В.К., Сивцевой Р.О., Никулиной А.Н., систематически занимавших призовые места на республиканском уровне. Николаева Саша - 11 кл, 1 место по истории, учитель Колесова Н.Г., Емельянов Боря - 11 кл, 2 место по физике, учитель Олесов Н.Т., по химии Колпашников Саша - 11 кл, 2 место, Попов Миша - 10 кл, 3 место, Сидорова Кристина - 9 кл, 2 место, учитель Кривошапкина Г.А. и т.д.

- К 2006 году гимназия была полностью оснащена всем необходимым для хорошей качественной работы по всем направлениям. Огромный вклад в

строительстве новых объектов вложили администрация улуса, Бочкарев В.М., Слепцов С.Г., учителя и родители. Были построены мастерская, гараж, спортивный зал, теплый переход, стадион. Намечено строительство классов для уроков музыки и танцев. Основное внимание было положено проекту информатизации: созданию рабочего места учителя и ученика, приобретено необходимое количество компьютеров, интерактивных досок, проекционной и множительной аппаратуры. Учителя стали работать над созданием электронных учебных пособий, распространением и изучением опыта работы через интернет.

- В 2008 г. мы получили статус «Лидера информатизации системы общего образования РС(Я)». В этот год на базе нашего улуса состоялось республиканское мероприятие по информатизации всего учебного процесса и всеми школами, в том числе и гимназией, сделан большой рывок по внедрению и использованию ИВТ в своей работе.

- По итогам учебно-воспитательной работы гимназия получила Благодарность Вице-Президента РС(Я) Е.И. Михайловой за хорошую результативную работу учителей и высокие итоги предметных республиканских олимпиад.

- 2009 г для гимназии стал очень результативным: Новгородов А.В., учитель черчения, стал победителем республиканского конкурса «Учитель года» и успешно принял участие в финале Всероссийского конкурса «Учитель года России-2009», где вошел в число лучших 15 учителей России; Николаев Владимир, ученик гимназии, избран президентом Малой арктической академии проекта «Природа трех долин»; На республиканском уровне отметили 80-летие со дня рождения Н.С. Охлопкова с выпуском книги в серии «Выдающиеся люди республики» «Н.С. Охлопков» и документального видеофильма НВК «САХА» «Созидатель»; Бочкарева Л.В. стала победителем ПНПО «Лучший учитель РФ - 2009»; Дан первый сольный концерт учеником гимназии Попова Алеши; По результатам государственной итоговой аттестации, по количеству золотых медалей гимназия стала «Золотой школой - 2009г», заняв 1 место среди сельских школ республики; Благодарность Президента РС(Я) В.А. Штырова за высокую результативность учебно-воспитательной работы гимназии.

- В 2011 г гимназия стала действительным членом Ассоциации «Северо-Восточный университетский образовательный округ»

и ресурсным центром университета.

- В 2012 г. наш выпускник Емельянов Егор получил премию Президента РФ В.В. Путина «В поддержку талантливой молодежи» в числе 19 лучших из лучших по нашей республике за высокие достижения в предметных олимпиадах по физике, химии, математике и информатике.

- В октябре 2012 г. по итогам своей работы за год гимназия получила Гран-при «Школа года СВФУ - 2012».

Сегодня в гимназии обучается 334 ученика по трем профильным направлениям: физико-математическое, гуманитарное, химико-биологическое, с углубленным изучением физики, английского языка. В школе работают лучшие учителя РФ, победители ПНПО Федорова В.М., биология, Кривошапкина Г.А., химия, Новгородов АВ, черчение, Адамова Л.П., английский язык, Кириллина С.В., русский язык, Бочкарева Л.В., география, лучшие учителя РС(Я) Делашова С.Д., Сивцева Р.О., математика, Павлова Х.Н., русский язык, Слепцов С.Г., технология, Трапезникова М.Д., якутский язык, Гуляева М.М., лучший учитель гуманитарного цикла предметов.

Коллектив гимназии полон творческих сил, находится в поиске нового, способен решать любые поставленные перед ним задачи. Подтверждением этого является то, что в сентябре 2014 г. Намская улусная гимназия им. Н.С. Охлопкова вошла в число 200 лучших сельских школ России и 6 лучших школ республики Саха (Якутия) по рейтингу, опубликованному «Учительской газетой» и центром непрерывного математического образования МИА «Россия сегодня».

В.Н. ПОПОВ,
директор гимназии

(Печатается на платной основе)

ССУДО-СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЙ СОЮЗ

ЗАЙМЫ

Объявляет акцию "Лови момент"*

ТЦ «ПРОСПЕКТ» ул. Курашова, 6, оф. 25 (3 этаж)

402-642

32-50-90

www.sss.ykt.ru

*С 20 октября по 28 ноября

ПРОСТО У НАС НИЗКИЕ СТАВКИ!

ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ КРЕДИТ

Не соглашайтесь на меньшее, мы даем больше — до 3 000 000 рублей! Оформить кредит «Просто деньги» быстро и легко!

от **15,4%**

ВМЕСТЕ МЫ СИЛЬНЕЕ

РОСБАНК

SOCIETE GENERALE GROUP

8-800-200-66-33 (звонок по России бесплатный)

www.rosbank.ru

* Процентные ставки по кредиту (годовых): от 14,4% до 26% в рублях; срок кредита: от 6 до 60 месяцев с шагом в 1 месяц; сумма кредита: от 30 000 рублей до 3 000 000 рублей. Параметры кредита зависят от категории клиента, срока кредита, предоставления обеспечения по кредиту, факта заключения договора добровольного страхования жизни и здоровья клиента. Стоимость страховой защиты зависит от выбранной программы страхования и варьируется от 0,2% до 20% от страховой суммы в год. Страховщик имеет право применять поправочные коэффициенты и индивидуальные условия страхования. С перечнем аккредитованных страховых компаний можно ознакомиться на сайте Банка: www.rosbank.ru. Банк оставляет за собой право отказать в выдаче кредита без объяснения причин. В расчет полной стоимости кредита включены все платежи, указанные в п. 4 ст. 6 Федерального закона от 21.12.2013 № 353-ФЗ. ОАО АКБ «РОСБАНК». Группа Сосьете Женераль. Реклама.

РЕШЕНИЕ № 09 20.11.2014 г. О земельном налоге

Главой 31 Налогового кодекса РФ и настоящим решением наследного Совета МО «Партизанский наслег» на территории муниципального образования «Партизанский наслег» Намского улуса Республики Саха (Якутия) устанавливается земельный налог, вводится в действие и прекращает действовать в соответствии с Налоговым кодексом Российской Федерации (далее — Кодекс) и решением наследного Совета и обязателен к уплате на территории МО «Партизанский наслег».

1. Настоящим решением наследного Совета МО «Партизанский наслег» в соответствии с Кодексом определяются налоговые ставки земельного налога, порядок и сроки уплаты и авансовых платежей, порядок и сроки предоставления налогоплательщиками документов, подтверждающих право на уменьшение налоговой базы, а также устанавливаются налоговые льготы.

2. Налоговые ставки устанавливаются в следующих размерах:

1) 0,3 процента в отношении земельных участков:

- отнесенных к землям сельскохозяйственного значения или к землям в составе зон сельскохозяйственного использования в населенных пунктах и используемых для сельскохозяйственного производства;
- занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, принадлежащей на объект, не относящийся к жилищному фонду и к объек-

там инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или приобретенных (предоставленных) для жилищного строительства;

— приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства;

2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

3. Отчетными периодами для налогоплательщиков — организаций признаются первый квартал, второй квартал и третий квартал календарного года.

4. Налог (авансовые платежи) подлежат к уплате в следующем порядке и сроки:

1) Налогоплательщиками — организациями авансовые платежи по налогу уплачиваются не позднее 15-го числа второго месяца, следующего за отчетным периодом, т.е. за 1 квартал не позднее 15 мая, за 2 квартал — не позднее 15 августа, за 3 квартал — не позднее 15 ноября текущего налогового периода.

2) Налогоплательщиками — организациями налог уплачивается по истечении налогового периода не позднее 1 февраля (включительно) года, следующего за истекшим налоговым периодом.

5. Налогоплательщики, имеющие право в соответствии с п. 5 ст. 391 НК РФ, на уменьшение налоговой базы, представляют соответствующие документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы, должны представить в соответствии с п. 10 ст. 396 НК РФ, документы, подтверждающие та-

кое право, в налоговые органы по месту нахождения земельного участка, признаваемого объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ.

6. Освобождаются от налогообложения:

— ветераны тыла — на 100% (на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы);

— инвалиды 1 и 2 групп — на 100% (на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы);

— бюджетные учреждения, финансируемые из бюджета муниципального образования «Партизанский наслег» — на 100% (на основании сведений о бюджетополучателях, предоставленных МО «Партизанский наслег»);

— бюджетные учреждения, финансируемые из бюджета муниципального образования «Намский улус» — на 100% (на основании сведений о бюджетополучателях, предоставленных МО «Намский наслег»).

7. Считать утратившим силу Решение наследного Совета депутатов от 27.11.2009 г. № 63 «О земельном налоге».

8. Обнародовать настоящее Решение на стенде официальной информации и в газете «Эн-сиэли».

9. Настоящее Решение вступает в силу с 01 января 2015 года, но не ранее, чем по истечении одного месяца со дня его официального обнародования.

Председатель наследного Совета депутатов А.Н. Зырянов
Глава МО «Партизанский наслег» А.Н. Зырянов

СР ырыа айааччылар Союзтарын чилиэнэ, «Одолорго анаммыт бастыҥ ырыа» дьээн СР Президенин Граны хаһайына Валерий Егоров ырыаларын толорууга ырыа конкурсун

БАЛАҤЫАНҤАТА
Конкурс буолар күнэ-дьыла — кулун тутар 3-4 күннэрэ, 2015 с.

Тэрийээччилэр — Нам улуунун Култураҕа уонна Духуобунай сайдыытын управлениета, А.Ф.Шестаков аатынан сынныалаҥ киинэ

Буолар сирэ — Нам селота, А.Ф.Шестаков аатынан сынныалаҥ киинэ

Регистрация — кулун тутар 3 күнэ, 9 чаастан

Конкурс сыала-соруга:
— Одолор ылыһыр дьобурдарын сайыннарыы;

— В.Егоров ырыаларын тарҕатыы.

Конкурс усуллубуйата, ытыгылар бэрээдэгэ:
— В.Егоров биир ырыата толоруллар;

— 1 бөлөх — детсад оҕолоро;

— 2 бөлөх — начальнай кылаас оҕолоро;

— 3 бөлөх — 5-7 кылаас оҕолоро;

— Хас биирдии бөлөх аайы ансамблынан, эбэтэр биирдиилээн толоруу көрүлүр;

— Ханньик баҕарар добуһуол көнүлүнэр;

— Бөлөбүнэн хаартыскаба түһүү.

Дьүүлүүр сүбэ көрөр:
— Ырыа толоруллар маастарыстыбата;

— Ырыа матыҕаба;

— Ырыа си хоһоонун арыыйы, көстүүм.

Бөлөхтөрүнэн наҕараадалааһын:
— Гран-при

— 1, 2, 3 степеннээх лауреат

— 1, 2, 3 степеннээх дипломант

— Номинациялар

— Бастыҥ салайааччыларга грамота

Кыттааччытан усунуос:
— Биирдиилээн кыттааччы — 200 солк.

— Ансамбль биирдии кыттааччытыттан — 100 солк.

Сайаапкалары Нам селотун А.Ф.Шестаков аатынан СК ылабыт.

Билсэр тел.: А.Ф.Шестаков аатынан СК — 41593

В.Егоров — 41090, 8-924-360-9894

ПОЛОЖЕНИЕ
1 улусного конкурса «Прояви себя!», посвященного году Культуры в России

Место проведения: Намский улус, с. Намцы. Киноцентр

Дата проведения: 06 декабря 2014г. Организатор конкурса: МБУ «УКИДР» МО «Намский улус», киноцентр

Цели и задачи конкурса:
Создание условий для выявления новых талантливых исполнителей и коллективов среди молодежи;

Содействие в формировании эстетического вкуса в подборе репертуара;

Содействие в повышении исполнительского мастерства;

Оказание содействия в участии талантливой молодежи в конкурсах более высокого уровня;

Условия конкурса:
К участию в конкурсе допускается талантливая молодежь в возрасте от 16 до 35 лет, проживающая на территории Намского улуса, солисты и ансамбли;

Конкурс проводится по двум оценочным категориям: «эстрадный вокал», «народная хореография», «современные танцы», «stand up».

Конкурсанты исполняют по 2 номера на любую тему

Основные критерии оценки:
Сценическая культура;

Исполнительское мастерство;

Костюм;

Оригинальность исполнения.

Организационные условия участия в конкурсе:
Заявки принимаются до 20 ноября 2014г по адресу: Намский улус, с. Намцы, ул. Ст.Платонова, д.1., или по e-mail: kino_nam14@mail.ru Контактные телефоны: 8 (411-62) 41-501, 89142209959, 89142228090.

Организационный взнос составляет 500 руб для солистов, 1000 руб для ансамблей;

Награждение победителей:
Победителям конкурса будут вручены дипломы и ценные призы

Реклама

НОВЫЕ ВЫСОТЫ

АГЕНТСТВО НЕДВИЖИМОСТИ

Приглашаем вступить в долевое участие на строительство объекта «Многokвартирный жилой дом по ул.Якутская в квартале 4 г.Якутска».

Застройщик: ООО «Строй-Индустрия»
Срок сдачи дома — 4 квартал 2015г.
Стоимость квадратного метра от 58 т.р.
Стоимость квартиры от 2 млн 214 т.р.
Тип дома: монолитно-каркасный
Разрешение на строительство №RU 14301000-205-14 от 16.10.2014г.
Договор аренды земельного участка № 09-1/2014-0483 от 29.05.2014
Аккредитация в ОАО «Сбербанк России». Возможно оформление ипотеки в офисе продаж застройщика ООО «Новые Высоты».

Проектная декларация размещена в газете «Эхо столицы», №12 (2346) от 24 октября 2014г.

По всем вопросам обращаться в по адресу: г.Якутск, ул. Орджоникидзе, д.54, 3 этаж, ООО «Новые Высоты»
К.т. 25-23-45, 89142339068, 26-26-88

РЕШЕНИЕ
от 30 октября 2014г. №129
**Об установлении ставок,
порядка и срока уплаты
земельного налога на
территории МО «Ленский
наслед» Намского улуса
Республики Саха (Якутия)**

На основании Федерального Закона от 06 октября 2003г. №131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», в соответствии с Главой 31 Налогового кодекса Российской Федерации, руководствуясь Уставом муниципального образования «Ленский наслед», наследный Совет депутатов МО «Ленский наслед» РЕШИЛ:

1. Установить земельный налог и налоговые ставки земельного налога, порядок и сроки уплаты налога (авансовых платежей), порядок и сроки предоставления налогоплательщиками документов, подтверждающих право на уменьшение налоговой базы, а также предусмотреть налоговые льготы на территории МО «Ленский наслед».

2. Налоговые ставки устанавливаются в следующих размерах:

1) 0,3 процента в отношении земельных участков:

- отнесенных к землям сельскохозяйственного назначения или к землям в составе зон сельскохозяйственного использования в населенных пунктах и используемых для сельскохозяйственного производства;

- занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, принадлежащей на объект, не относящийся к жилищному фонду и к объектам инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или приобретенных (предоставленных) для жилищного строительства;

- приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства;

**РЕШЕНИЕ № 152 от 15
ноября 2014г.**

О земельном налоге

Главой 31 Налогового кодекса РФ и настоящим решением на территории муниципального образования «Фрунзенский наслед» Намского улуса Республики Саха (Якутия) устанавливается земельный налог, вводится в действие и прекращает действовать в соответствии с Налоговым кодексом Российской Федерации (далее - Кодекс) и решением Схода граждан и обязательен к уплате на территории МО «Фрунзенский наслед».

1. Настоящим решением Схода граждан МО «Фрунзенский наслед» в соответствии с Кодексом определяются налоговые ставки земельного налога, порядок и сроки уплаты налога и авансовых платежей, порядок и сроки предоставления налогоплательщиками документов, подтверждающих право на уменьшение налоговой базы, а также устанавливаются налоговые льготы.

2. Налоговые ставки устанавливаются в следующих размерах:

1) 0,3 процента в отношении земельных участков:

- отнесенных к землям сельскохозяйственного назначения или к землям в составе зон сельскохозяйственного использования в населенных пунктах и используемых для сельскохозяйственного производства;

- занятых жилищным фондом и объектами инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса (за исключением доли в праве на земельный участок, принадлежащей на объект, не относящийся

2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

3. Отчетными периодами для налогоплательщиков – организаций признаются первый квартал, второй квартал и третий квартал календарного года.

4. Налог (авансовые платежи) подлежат обязательной уплате на территории муниципального образования «Ленский наслед» и производятся в следующем порядке и сроки:

1) Налогоплательщиками – организациями авансовые платежи по налогу уплачиваются не позднее 15-го числа второго месяца, следующего за истекшим отчетным периодом, т.е., за I квартал – не позднее 15 мая, за 2 квартал – не позднее 15 августа, за 3 квартал – не позднее 15 ноября текущего налогового периода.

2) Налогоплательщиками – организациями налог уплачивается по истечении налогового периода не позднее 1 февраля (включительно) года, следующего за истекшим налоговым периодом.

5. Налогоплательщики, имеющие право в соответствии с п. 5 ст. 391 НК РФ, на уменьшение налоговой базы, представляют соответствующие документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы, должны представить в соответствии с п. 10 ст. 396 НК РФ, документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы по месту нахождения земельного участка, признаваемого объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ.

6. 1) освобождаются от налогообложения:

- ветераны и инвалиды Великой отечественной войны (на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы);

- многодетные отцы и матери, имеющие трех и более детей дошкольного и школьного возраста

к жилищному фонду и к объектам инженерной инфраструктуры жилищно-коммунального комплекса) или приобретенных (предоставленных) для жилищного строительства;

- приобретенных (предоставленных) для личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества или животноводства, а также дачного хозяйства;

2) 1,5 процента в отношении прочих земельных участков.

3. Отчетными периодами для налогоплательщиков – организаций признаются первый квартал, второй квартал и третий квартал календарного года.

4. Налог (авансовые платежи) подлежат уплате в следующем порядке и сроки:

1) Налогоплательщиками – организациями авансовые платежи по налогу уплачиваются не позднее 15-го числа второго месяца, следующего за истекшим отчетным периодом, т.е., за I квартал – не позднее 15 мая, за 2 квартал – не позднее 15 августа, за 3 квартал – не позднее 15 ноября текущего налогового периода.

2) Налогоплательщиками – организациями налог уплачивается по истечении налогового периода не позднее 1 февраля (включительно) года, следующего за истекшим налоговым периодом.

5. Налогоплательщики, имеющие право в соответствии с п. 5 ст. 391 НК РФ, на уменьшение налоговой базы, представляют соответствующие документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы не позднее 1 февраля года, следующего за истекшим налоговым периодом.

Налогоплательщики, имеющие право на налоговые льготы,

та (на основании свидетельства о рождении ребенка, семейной справки, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы);

- бюджетные учреждения, финансируемые не менее 70% из бюджета муниципального образования «Ленский наслед» (на основании сведений о бюджетополучателях, предоставляемых МО «Ленский наслед»);

- земли, отведенные под кладбища, полигоны твердых и жидких бытовых отходов, ипподромы, парки культуры и отдыха, общественные бани и дороги общего пользования;

- инвалиды I и II группы, инвалиды с детства (на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы);

2) освобождаются от налогообложения на 50 процентов:

- бюджетные учреждения образования и здравоохранения, финансируемые из бюджета муниципального образования «Намский улус» (на основании сведений о бюджетополучателях, предоставляемых МО «Ленский наслед»).

7. Настоящее Решение вступает в силу с 01 января 2015 года, но не ранее, чем по истечении одного месяца со дня его официального обнародования.

8. Опубликовать настоящее Решение в улусной газете «Энсиэли» и обнародовать путем размещения на стенде официальной информации наследного Совета депутатов.

9. С момента вступления в силу данного Решения, признать утратившим силу Решение наследного Совета депутатов от 19.11.2009 г. №117 с изменениями и дополнениями «Об установлении ставок, порядка и срока уплаты земельного налога».

10. Контроль исполнения настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по бюджету и налогам (председатель Фадеев В.Ю.).

**Председатель наследного
Совета К.А.Олесов
Глава МО «Ленский наслед»
А.Г.Новгородов**

должны представить в соответствии с п. 10 ст. 396 НК РФ, документы, подтверждающие такое право, в налоговые органы по месту нахождения земельного участка, признаваемого объектом налогообложения в соответствии со статьей 389 НК РФ

6. Освобождаются от налогообложения:

- бюджетные организации - на основании сведений о бюджетополучателях, предоставляемых МО «Фрунзенский наслед»;

- матери-героини – на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы;

- индивидуальные застройщики - на период строительства в течение трех лет со дня предоставления земельного участка, на основании документов, подтверждающих право на налоговую льготу, предоставляемых налогоплательщиками в налоговые органы.

7. Налог вводится в действие на территории МО «Фрунзенский наслед» с 1 января 2015 г.

8. Решение Схода граждан МО «Фрунзенский наслед» №36 от 14.11.2009 г. «О земельном налоге» с последующими изменениями и дополнениями утрачивает силу с 01.01.2015 г.

9. Настоящее решение подлежит официальному опубликованию в газете «Энсиэли» и обнародованию путем размещения на официальном стенде МО «Фрунзенский наслед».

10. Настоящее Решение вступает в силу с 01 января 2015 года, но не ранее, чем по истечении одного месяца со дня его официального обнародования.

**Председатель Схода граждан
И.Г.Ядрихинский**

ЫҤИРЭХ ТЫЛЛАР

Уважаемого учителя математики высшей категории, отличника образования РС(Я), почетного работника общего образования РФ, стипендиата фонда А. Сороса, победителя Гранта Президента РС(Я) «Лучший учитель», стипендиата премии 1-го Президента РС(Я) М.Н. Николаева «Знанием победишь», обладателя знака «Учительская слава», классного руководителя 10 «а» класса Намской улусной гимназии **ДЕЛАХОВУ СВЕТЛАНУ ДМИТРИЕВНУ** поздравляем со славным юбилеем!

Мы доверяем Вашему высокому профессионализму самое ценное, что у нас есть -- наших детей, и высоко ценим Ваш неустанный труд Учителя, Наставника и Методиста, ежедневную заботу о своих учениках.

Желаем Вам крепкого здоровья, семейного благополучия, чтобы ученики всегда радовали Вас своими успехами.

С глубоким уважением, родители 10 «а» класса НУТ

Дорогого **ВАЛЕРИЯ ГЛЕБОВИЧА СЕРКИНА** поздравляем с 70-летним юбилеем!

Желаем крепкого здоровья, долгих лет жизни, чтобы ты не старел, не унывал. Больше радостных дней, хорошего настроения, семейного благополучия!

С пожеланиями жена, сыновья, невестки, друзья и родные

Күндү үөлээннээхтэрбитин **ДОРОФЕЕВ ДМИТРИЙ ГЕРАСИМОВИЧ** 65, культура үлэхитин **ЖИРКОВА МАТРЕНА АЛЕКСЕЕВНА** 60, учуутал **БУРНАШЕВА ВАРВАРА ИВАНОВНА** 70 саастарын туолбут өрөгөйдөөх үбүлүйдэринэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Чэгиэн-чэбдик бэйэлээхтик оҕолоргут, сиэннэригит итин тапталларынан угуттанан, үөрүү-көтүү аргыстаах, уостубат уйгулаах, быстыбат быйаннаах уһун дьоллоох олоҕу баҕарабыт. Алгыс баһа сыланнын. Дом!

Хамаҕатта ветеранын сэбиэтэ

Таптыыр, күндү аҕабытын, эйбэс эһээбитин **МИХАИЛ СЕРГЕЕВИЧ БАИШЕВЫ** олоҕун биир кэрдиис кэминэн, төрөөбүт күнгүнэн ис сүрэхтэн тахсар махтал, таптал тыллардаах эбэрдэбитин этэбит!

Толкуйдаабытын тобуллан истин, ылсыбытын ыпсан истин, сиэннэриг, оҕолорун тапталларыгар угуттанан биһигини үөрдэ тур. Баҕарабыт тиит мастыы чиргэл доруобуйаны, кырдыары билбэт эрчимнээх сүрэҕи, өрүү бу курдук үөрэ-көтө сырыт, уһун үйэлэн.

Эбэрдэни кытары сиэннэриг, оҕолорун, кэргэниг, чугас аймахтарыг

Модут орто оскуолатыгар алын сүһүөх учууталынан өр сылларга үлэлээбит ветеран учууталытын **ТИХОНОВА ЛЮЦИЯ НИКИТИЧНА** сэттинньи 21 күнүгэр 65 сааскын туолбут бэлиэ күнгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, кэргэниг, оҕолорун, сиэннэриг тапталларыгар угуттанан уһун дьоллоох олоҕу!

Модут орто оскуолатын коллектива, профкома

Күндү кэргэммин, ийэбитин, эбэбитин **ЗИНАИДА ИСАЕВНА КРИВОШАПКИНА** өрөгөйдөөх 60 сааскын туолар үбүлүйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Сылайары билбэккэ биһиги туспутугар ахсаабат кыһамныг, уҕараабат тапталыг иһин барҕа махталбытын этэбит. Күндү киһибитигэр баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, баҕа санаа бастыгыг, күтүү санаа үтүмэниг, кырдыары билбэккэ биһиэхэ сүбэ-ама, күтүү-көмө, холобур буола сырыт. Бар дьонун ытыкта-былыгар бигээн, дьиз кэргэниг тапталыгар уйдаран уһун үйэлэн, этэннэ сырыт дьиз алгыбыгы!

Эбэрдэни кытта кэргэниг, оҕолорун, сиэннэриг

Күн күбэй ийэбит, эйбэс эбэбит, хос эбэбит, Модут олохтооҕо, тыыл, үлэ ветерана **ОХЛОПКОВА МАРИЯ НИКОЛАЕВНА** 85 сааскын туолар үөрүүлээх күнгүнэн истинник эбэрдэлибит! Күндү киһибитигэр эбэрдэ тыл бастыгыг аныгыгыт, санаа үтүөтүн туһаайабыт. Эйиэхэ баҕарабыт үтүмэн үгүс үөрүүнү, чэгиэн-чэбдик туругу!

Эбэрдэни кытта оҕолорун, кийиттэриг, күтүөттэриг, сиэннэриг, хос сиэннэриг

® **Продаю или меню а/м Honda StepWGN 1999 г.в. 4ВД, объем двиг. 2 л, 7 мест - 260 т. руб. Торг.**

Тел. 89644242362

® **Грузовые перевозки по селу, по городу.**

Тел. 89243661967, 89841160270

® **«ТУЙМААДА» хаһыаттыг биригэ буолун**

«ТУЙМААДА» общественной-политической хаһыакка 2015 сыл бастакы агаарыгар сурутуу тумүктэнэрэ чугаһаата.

Кэлэр сыл олус интэриэһинэй буолара күтүлүр. Олохпур, арааһа, үүт-тураан буолбата буолуо. Сыана күдээһинэ, үп-харчы кырылымчык буолуута, санаа-оноо түһүүтэ... Сүбэлиэ этибит: «Туймаада» хаһыаты кэлэр сылтан сурутан ааҕан, араас кыһалгалары көрсөргө бэлэм буолун. Тоҕо дьэтэххэ «Туймаада» хаһыат биэс сылы быһа кырдыгы эр суруйан кэллэ, суруйбуптур барыта туолан иһэрин үгүс ааҕаччылар бигэргэтэлэр. «Туймаада» хараххытын арыһыаҕа, олох устун эрэллээхтик хаамаргытыгар көмө-имэ буолуоҕа, ардыгар аралдытан абырыаҕа.

Сурутуу сыаната Дьокуускайга уонна киин дуустарга – 1102 солк. 92 харчы, Бүлүү бөлөх дуустарыгар – 1332 солк. 12 харчы, Хотугу дуустарга – 1448 солк. 04 харчы. Алта ыйга толору суруттарбыттар сүүйүүлээх сурутууга кытталлар. Ааҕаччылар испииһэктэрин республикатааҕы почтаттан ылабыт, онон квантанцияны ыһпаккыт. СУРУН БИРИИС – 150 тыһыынча солкуобай! Ону сэргэ сыаналаах бириистэр баар буолуохтара: улахан телевизор, холодильник, сыаналаах суотабай телефон о.д.а.

Сэттинньи ыйтан хаһыат дуустар почталарыгар розницаҕа атылланара тохтоото, онон суруттардаххытына эрэ «Туймаада» ылар кыахтаннаххыт.

Дьин баары суруйар, олоҕу хайдах баарынан сырдатар, бар дьон сөбүлүүн ааҕар хаһыатыгар көхтөөхтүк сурутун! «Туймаада» сурутуон – олоҕу атыннык көрүүн.

«ТУЙМААДА» редакцията.

Новый социальный проект

1. Почему ходьба с палками набирает популярность?
2. Обзор палок для ходьбы и аксессуаров
3. Освоение техники ходьбы
4. Продаются скандинавские палки по 1300 руб.

с. Намца ТЦ Ассоль 2 этаж
тел: 89247632888

Обучение скандинавской ходьбе

РЕШЕНИЕ № 153 от 15 ноября 2014 г.
О налоге на имущество физических лиц на территории МО «Фрунзенский наслег» Намского улуса РС(Я)

В соответствии с Федеральными законами от 6 октября 2003 г. № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» от 04 октября 2014 г. № 284-ФЗ «О внесении изменений в статьи 12 и 85 части первой и часть вторую Налогового кодекса Российской Федерации и признании утратившим силу Закона Российской Федерации «О налогах на имущество физических лиц» и главой 32 части второй Налогового кодекса Российской Федерации, руководствуясь Уставом муниципального образования «Фрунзенский наслег», Сход граждан МО «Фрунзенский наслег» решил:

1. Установить и ввести в действие с 1 января 2015 года на территории муниципального образования МО «Фрунзенский наслег» налог на имущество физических лиц (далее – налог).
2. Установить, что налоговая база по налогу в отношении объектов налогообложения определяется исходя из их инвентаризационной стоимости, исчисленной с учетом коэффициента-дефлятора на основании последних данных об инвентаризационной стоимости, представленных в установленном порядке в налоговые органы до 1 марта 2013 года, если иное не предусмотрено настоящим пунктом.
- В отношении объектов налогообложения, включенных в перечень, определенный в соответствии с пунктом 7 статьи 3782

Налогового кодекса Российской Федерации, а также объектов налогообложения, предусмотренных абзацем вторым пункта 10 статьи 3782 Налогового кодекса Российской Федерации, налоговой база определяется как кадастровая стоимость указанных объектов.

3. Установить следующие налоговые ставки по налогу:

Суммарная инвентаризационная стоимость объектов налогообложения, умноженная на коэффициент-дефлятор (с учетом доли налогоплательщика в праве общей собственности на каждый из таких объектов)	Ставка налога
До 300 000 рублей включительно	0,1
Свыше 300 000 до 500 000 рублей включительно	0,3
Свыше 500 000 рублей	0,9

3.2 2 процент в отношении объектов налогообложения, указанных в абзаце втором пункта 2 настоящего решения.

4. Установить, что налоговые льготы предоставляются в порядке, установленном Налоговым кодексом Российской Федерации.

5. Настоящее решение вступает в силу с 01.01.2015 г., но не ранее чем по истечении одного месяца со дня его официального опубликования.

6. Опубликовать настоящее решение в газете «Энсиэли» и обнародовать путем размещения на информационном стенде МО «Фрунзенский наслег».

7. С момента вступления в силу данного решения, признать утратившим силу Решение Схода граждан МО «Фрунзенский наслег» №37 от 14.11.2009 г. «О налоге на имущество физических лиц» с изменениями и дополнениями.

Председатель схода граждан И.Г. Ядрихинский

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги таптыыр, суохтуур күндү аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит Сивцев Николай Гаврильевич ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барыта сэтгннн 24 күнүгэр 1 сылын туолар.

Аҕабыт 1930 с. тохсунньу 14 күнүгэр Уус-Алдан оройуонун Баатаҕай нэһилиэгэр күн сирин көрбүтэ. 11 сааһыгар сэрби саҕаланан, оҕо саас диэни билбэккэ, колхоз үлэтигэр улахан дьону кытары тэнгэ үлэлээн улааппыта. Ол кэмнэ рабочайтан биригдэригэр диэри үүнэн, ханнык баҕарар үлэҕэ кыһамньытын, үтүө суобастааһын көрдөрбүтэ. 1950 с. ийэбитинээн Матрена Гаврильевнаһын ыал буолан 6 оҕо кун сирин көрдөрөлөр. Барыбытын улаатыннарар, үөрэхтээн, үлэти онорон элбэх сиэн, хос сиэн эйэбэс эбээтэ, эһээтэ буолар дьолу билбиттэрэ. Аҕабыт автооскуланы бүтэрэн, бастагы кылаастаах суоппарынан пенсияҕа тахсар диэри үлэлээн-хамсаан кэлбитэ. Улэлиир кэмигэр доҕотторун кытары тыаҕа тахсан бултаан, ба-

лыктаан кэлэрин олус сөбүлүүрө. Куруутун илии тууурдаах кэлэн биһиги үөрдэрэ.

Кэлин пенсияҕа да олонор, атах таҕаһа улларан, элбэх киһи махтаһын ылбыта. Туру да дьарыктаммакка олонорун сөбүлээбэт буолар, кэнники өссө дэйбири онорор буолбута. Оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр анаан онорон бэлэхтиирэ. Аҕабыт бархасан олох бүтэһик күннэригэр диэри наар биһиги туспутугар кыһалла-мүһэллэ сылдыахтаабыта. Биһиэхэ барыбытыгар үтүө холобур буолар, ыараханнартан чаҕыйбакка, иннин диэки оҕолорун туһугар олобун анаабыт күндү киһибит -- аҕабыт буолар. Бу сыл тухары олус да суохтаатыбыт киһини. Ол эрэри биһиги аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр куруутун баар, куруутун тыһнаах!

Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, кийииттэрэ, күтүөттэрэ

БИЛЛЭРИИЛЭР

® Легендарные пуховики БАСК – по цене производителя! Скидки!

ТЦ «Любава», время работы с 10 ч. до 19 ч. Выходной – воскресенье.

® Продаем частный дом с гаражом (огород, водопровод, септик). Тел. 89243661967

® Убаһа этин атылыбыт. Тел. 25-7-54, 89640760011, 89247622000

От 20 ноября 2014 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации от 25.10.2001 г. № 136-ФЗ, сообщаем о приеме заявлений о предоставлении в аренду следующих земельных участков, по адресу:

- * Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. Н.М. Рыкунова, 3 площадью 1949,00 под индивидуальное жилищное строительство;
- * Партизанский наслег, с. Партизан площадью 24748,0 кв.м., под для размещения домов отдыха, пансионатов, кемпингов;
- * Арбынский наслег, с. Сыгыннах, ул. И. Слепцова, 43 площадью 2970,00 кв.м., под ЛПХ (приусадебный участок);
- * Салбанский наслег, с. Хон-

ИдьО иһитиннэрэр

СОТОВАЙЫ СОЙБОТУУ ЭЛБЭЭБИТ

Сэтгннн 10 күнүттэн 16-гар диэри 13 киһи араас эчэйиини ылбыт, о.и. 5 киһи кырбанан, 5 уоруу түбэлтэтэ тахсыбыт. Ол курдук, 12.11.2014 с. киэһэ 19 ч. 01 м. гр. Н. 30290 солк. сыаналаах сотовай телефонун НПК балаҕанын гардеробуттан, Намнааҕы начальнай оскуола үөрэнээччитин рюкзакыттан 6621 солк. сыаналаах сотовай телефонун, Түбэҕэ 15.11.2014 с. гр. Д. 15000 солк. планшетын, 14.11.2014 с. Намга гр. В. уолун сотовай телефонун уорбуттар.

Оперативнай информацияҕу олобуран 11.11.2014 с. 19 ч. 15 м. «Олонхо» маҕаһыны бэрэбиэркэлээһин түмүгэр 122 уст. бытыылкалаах арыгы тутуллубут. 12.11.2014 с. гр. П. итирик туруктаах сылдьан дьэиэ малын уонна «Самсунг Галакси» диэн сотовай телефону алдыаһыт. Общественай миэстэҕэ итирик туруктаах сылдьыы, дьону түүрүйдээһин 12 түбэлтэтэ тахсыбыт. 15 административнай боротокуол толоруллубут.

ГАИ 292 транспорты бэрэбиэркэлээбит, 68 боротокуолу толорбут, ыстарааптаан туруорар сиргэ 5 массыына туруоруллубут. ДНД дьуһуурустубатыгар байыаннай комиссариат уонна «Эрэл» ТХПК тахсыбатахтар.

гор-Бие, ул. Комсомольская, 2/1 площадью 918,00 кв.м., под ЛПХ (приусадебный участок).

В соответствии со ст. 10 Федерального закона от 24.07.2002 г. № 101-ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», сообщаем о приеме заявления о предоставлении в аренду следующего земельного участка, по адресу:

* Партизанский наслег, ур. Сергеля площадь 85008,00 кв.м., под ЛПХ (полевой земельный участок).

За справками обращаться в администрацию соответствующих населенных пунктов.

Директор Колодезников Р.К.

«ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭРЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атыылаһааха сөп. Атыыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамы торуоскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыылаах баллоннары төттөрү ылбаһыт.

Нам: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» атыи киинэ, Аппааны: Лена ул. 16-та.

Аадырыска тириэрдии телефонна: МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70.

Төрүт уу – Чэгийн турук – Үйэлээх олох

Истинник саныыр балтыбытыгар, эдьийбитигэр Евдокия Гаврильевна, кыргыттарыгар Татьяна, Ульяна, күтүөтүгэр Павла, тапталлаах сиэннэригэр Толика, Рома, Айна, таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эйбэс эһээлэрэ, таптыыр күтүөптүгэр АВВАКУМОВ Анатолий Николаевич олус соһучу ылдьан 68 сааһыгар орто дойдуга дойдуттан туораабытынан дириг кутурбаммытын тирээбит. Кытаатын, тулуйун. Күндү күтүөптүгэр сүрдүк мөссөнүн, эйбэс майгытын курук сүрэхпитигэр илдьэ сыдыаһыт. Аймаҕарыт Поповтар, бары Матвеевтар	Доҕорбугар Колпашиников Николай Петровичка, кэргэнитигэр Анна Ивановна уонна Петьа кэргэттигэр, аймаҕтарыгар оҕолоро, убайдара, аҕалара КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич соһучу суох буолбутун дириг кутурбаммытын биллэрбит. «Отуу уота» литературнай түмсүү кыттылаахтара	Өр сылларга «Нам» совхозка, Нам улуунун т/х управлениетыгар кылаабынай бухгалтерынан, кэлин Дьоксуоскай куоракка суот-учуот тэрилтэлэригэр үтүө суобастаахтык үлэлээбит тапталлаах эдьийбит НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кыһыгар Натальяга, уолугар Николайга, кийитигэр Валентинага, сиэннэригэр, чугас аймаҕтарыгар дириг кутурбаммытын биллэрбит. Варвара, Роман Леонтьевич, кинилэр оҕолорун дьэиэ кэргэттэрэ
Коллектив Намского педагогического колледжа выражает глубокое соболезнование преподавателю Аввакумовой Ульяне Анатольевне, дочери Айне, матери Калининой Евдокии Гаврильевне, сестре Татьяне и ее семье по поводу безвременной скоростипичной кончины любимого отца, деда, мужа, ветерана колледжа АВВАКУМОВА Анастасия Николаевна. Крепитесь.	Убаастыыр табаарыстарытыгар Анна Ивановна, Николай Петрович Колпашиниковтарга, биригэ төрөөбүттэригэр тапталлаах уоллара, убайдара, ырааттара КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич орто дойдуттан хомолтоохтук барытыгар дириг кутурбаммытын тирээбит. М.С., П.П. Оконешниковтар	1 Хомуस्ताах орто оскуолатын 1987 с. выпускниктарын ааттарыттан биригэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Наташага, биригэ төрөөбүттэригэр таптыыр ийэлэрэ НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тирээбит, аһыгытын тэнгэ үлээстэбит.
Чугас олонор ыалбытыгар Евдокия Гаврильевна, Ульяна Анатольевна, Татьяна Анатольевна таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ АВВАКУМОВ Анатолий Николаевич күн сириттэн соһумардык, хомолтоохтук туораабытыгар дириг кутурбаммытын тирээбит. Чугас ыаллара: Ядрихинский, Сокольниковтар, Николаевтар, Бугаевтар	Күндү доҕотторбор, убаастыыр дьоммутугар Анна Ивановна, Николай Петровичка, кийиттигэр Ирина Петровнага, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас аймах-бил дьомноругар тапталлаах уоллара, убайдара, ырааттара, кэргэнэ, аҕалара КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич орто дойдуттан хомолтоохтук барытынан дириг кутурбаммытын тирээбит, аһыгытын тэнгэ үлээстэбит. Кытаатын, тулуйун. Степан Гаврильевич, кини оҕолоро бары Кириллиннар	Истинник саныыр табаарыспыт НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна б.д. сэтгннн 17 күнүгэр ыарахан ыарыыттан орто дойдуттан барытынан оҕолоругар Наташага, Коляга, сиэннэригэр, аймаҕтарыгар дириг кутурбаммытын тирээбит. Оконешниковтар, Тюнгорядовтар, Гаврильевтар
Өр сылларга ыаллы олобун убаастыыр дьоммутугар Евдокия Гаврильевна, Татьяна, Ульяна, сиэннэригэр, аймаҕтарыгар күндү аҕалара, эһэлэрэ АВВАКУМОВ Анатолий Николаевич эмискэ ылдьан орто дойдуттан барытынан дириг кутурбаммытын биллэрбит. Оконешниковтар, Тюнгорядовтар, Гаврильевтар	Күндү бири дойдулаахтык, «Ленин» колхоз, «Комсомольский» совхоз мындыр тимири ууһа, самодельность талантааһына ырыаһыта, ыал тапталлаах аҕата, үлэ ветерана БЫКАНОВ Николай Афанасьевич ыарахан ыалдьан 68 сааһыгар биһиги кэригэбиттэн сэтгннн 16 күнүгэр туораабытынан оҕолоругар, аймаҕтарыгар Замятиннарга, Белоусовтарга, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тирээбит. Хамаҕата ветераннара	Күндүтүк саныыр дьүөгэбит, өр сылларга «Нам» совхозка кылаабынай бухгалтерынан үлэлээбит, СР тыа хаһаайыстыбатын туйгуна, үлэ ветерана НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна эмискэ ылдьан сэтгннн ый 17 күнүгэр олохтон туораабытынан кыһыгар Наташага, уолугар Коляга, кийитигэр, сиэннэригэр, аймаҕтарыгар дириг кутурбаммытын тирээбит, аһыгытын тэнгэ үлээстэбит. Дьүөгэлэрэ: А.Е. Стручкова, А.П. Степанова, А.Н. Азарова, Т.Р., В.И. Харитоновтар
Ытыктыыр коллегабытыгар, Намнааҕы оскуола-сад ветеран учууталыгар Калининская Евдокия Гаврильевна, оҕолоругар, сиэннэригэр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, Уус-Алдантан төрүттээх АВВАКУМОВ Анатолий Николаевич соһумардык олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тирээбит. Намнааҕы оскуола-сад коллектива	Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Быканов Николай Николаевичка, кини дьэиэ кэргэнитигэр, бары чугас аймаҕтарыгар тапталлаах аҕалара, эһэлэрэ, Хамаҕатта нэһилигин олохтообу, үлэ ветерана БЫКАНОВ Николай Афанасьевич уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан дириг кутурбаммытын тирээбит. З.П. Винокуров аатынан Намнааҕы оҕо искусствотун оскуолатын коллектива, улуустаабы культура идэлээх соһуон комитетта	Уһун кэмнэргэ улууска тыа хаһаайыстыбатын салалтатыгар таһаарылаахтык үлэлээбит табаарыспыт, доҕорбуг НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна эмискэ ылдьан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймаҕтарыгар дириг кутурбаммытын тирээбит, аһыгытын тэнгэ үлээстэбит. Намтан Варвара, Егор Яковлевтар
Тапталлаах оҕобут КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич күн сириттэн суох буолбутун дириг кутурбанынан биллэрбит. Ийэтэ аҕата	Убаастыыр, ытыктыыр таайыт, Хамаҕатта олохтообу, үлэ ветерана БЫКАНОВ Николай Афанасьевич ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытынан оҕолоругар, сиэннэригэр дириг кутурбаммытын тирээбит. Балыстара Ольга, Майя, күтүөтэ Беляев В.П.	Эдьийбит курдук истинник саныыр киһибит НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна соһумардык олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймаҕтарыгар дириг кутурбаммытын тирээбит, аһыгытын тэнгэ үлээстэбит. Намнааҕы оскуола-сад коллектива, Хомуस्ताах 1 нэһилиэгин бары кооперативалара, баһынай хаһаайыстыбалара
Тапталлаах кэргэним, аҕабыт КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич күн сириттэн суох буолбутун дириг кутурбанынан биллэрбит. Кэргэнэ, оҕолоро	Таптыыр, ытыктыыр таайыт, үлэ ветерана, Хамаҕатта нэһилиэгин олохтообу БЫКАНОВ Николай Афанасьевич бу дьыл сэтгннн 16 күнүгэр ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тирээбит. Замятиннар, Новиковтар	«Нам» совхозка өр сылларга кылаабынай бухгалтерынан үлэлээбит, СР тыа хаһаайыстыбатын туйгуна, үлэ ветерана НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна эмискэ ылдьан олохтон туораабытынан кини тапталлаах оҕолоругар Николай Алексеевичка, кыһыгар Наташага дириг кутурбаммытын тирээбит, олохтообун тэнгэ үлээстэбит. «Нам» ОАО коллектива, Хомуस्ताах 1 нэһилиэгин бары кооперативалара, баһынай хаһаайыстыбалара
Убаастыыр таайытыгар Николай Петровичка, саҕаспытыгар Анна Ивановнага, кэргэнитигэр Ирина Петровнага, оҕолоругар таптыыр уоллара, кэргэнэ, аҕалара КОЛПАШНИКОВ Петр Николаевич соһумардык күн сириттэн күрэммитинэн дириг кутурбаммытын тирээбит. Охлопковтар, Егоровтар, Сивцевтар	Убаастыыр биригэ үлээбит үлээннээхпит, үлэ ветерана, СР тыа хаһаайыстыбатын туйгуна, өр сылларга «Нам» совхозка, Намнааҕы РАПО-ға кылаабынай бухгалтерынан үлэлээбит НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна эмискэ ылдьан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр дириг кутурбаммытын биллэрбит. «Нам» совхозка биригэ үлээбит үлээннээхтэрэ	«Нам улууһа» МТ дьаһалтата өр сылларга улуус тыа хаһаайыстыбатын салалтатыгар кылаабынай бухгалтерынан үлэлээбит, 1 Хомуस्ताах олохтообу, үлэ ветерана НОВГОРОДОВА Февронья Гаврильевна ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барытынан дьэиэ кэргэнитигэр, чугас дьонугар дириг кутурбанын тирээбит.

Кылаабынай редактор В.Г. КАСЬЯНОВ
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбуһааччы — 41496,
хаһыаты таңгы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216.**
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьэиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төһөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатыннын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС таһылына, таһылына уонна бэчээттир сыһар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 2,5 бэчээт. лие
Көңүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1718
Бэчээкэ илии баттаньтын графига — 12:00 ч. 21.11.2014 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 ч. 21.11.2014 с.